

ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ

„ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д. БАЊА ЛУКА

Напомене уз финансијске извјештаје
за годину која се завршила
31. децембра 2024. године

САДРЖАЈ

	Страна
Финансијски извјештаји:	
Биланс успјеха	2
Биланс стања	3
Извјештај о промјенама на капиталу	4
Биланс токова готовине	5
Напомене уз финансијске извјештаје	6 – 52

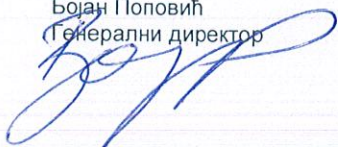
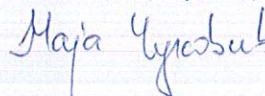
БИЛАНС УСПЈЕХА

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године
(у ВАН)

	Напомене	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Приходи од премије осигурања и саосигурања	5	31,933,020	29,589,669
Други пословни приходи	6	3,114,849	3,636,155
Расходи за дугорочна резервисања и функционални доприноси	7	(766,613)	(715,567)
Накнаде штета из осигурања и остале накнаде	8	(18,099,642)	(17,748,072)
Трошкови спровођења осигурања	9	(16,830,190)	(15,079,944)
Пословни губитак		(648,576)	(317,759)
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Финансијски приходи	10	599,650	453,910
Финансијски расходи	11	(141,678)	(148,638)
		457,972	305,272
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Остали приходи	12	784,072	745,776
Остали расходи	13	(697,340)	(906,055)
		86,732	(160,279)
Приходи од усклађивања вриједности имовине		364,689	337,778
Расходи од усклађивања вриједности имовине		(4,769)	(6,638)
		359,920	331,140
(Расход)/приход по основу промјене рачуноводствених политика и исправки грешака		(1,087)	(724)
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	28	254,961	157,650
Порески расходи периода		(24,775)	(13,506)
Одложени порески расходи периода		(3,181)	(12,056)
Одложени порески приходи периода			
НЕТО ДОБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ		227,005	132,088
ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ			
Добици утврђени директно у капиталу		174,381	204,215
Губици утврђени директно у капиталу		(68,475)	(91,877)
НЕТО РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ДОБИТАКА И ГУБИТАКА У ПЕРИОДУ		105,906	112,338
УКУПАН НЕТО ДОБИТАК / (ГУБИТАК) У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ		332,911	244,426
Зарада/(губитак) по акцији:			
- Обична зарада/(губитак) по акцији	33	1,48	0,86

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.Ови финансијски извјештаји су одобрени од стране управе Друштва дана 21. фебруара 2024. године и
прослијеђени на даље усвајање Управном одбору Друштва.

Потписано у име „Дунав осигурања“ а.д. Бања Лука.

Бојан Поповић
Генерални директорМаја Чуковић
Директор сектора за
финансије и рачуноводство

БИЛАНС СТАЊА

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године
(У ВАМ)

	Напомене	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
АКТИВА			
Стална средства			
Земљиште	14	31,588	31,588
Некретнине и опрема	14	4,610,833	4,760,246
Нематеријална улагања	14	46,712	67,360
Инвестиционе некретнине	14	10,570,489	9,640,739
Аванси за инвестиционе некретнине и опрема у припреми	14	2,005	285,457
Дугорочни финансијски пласмани	15	13,348,315	13,642,586
		<u>28,609,942</u>	<u>28,427,976</u>
Текућа средства			
Потраживања по основу премије	16	3,644,571	3,244,512
Остала потраживања	17	1,388,022	1,196,384
Краткорочни финансијски пласмани и финансијска средства	18	3,909,736	3,310,669
Готовински еквиваленти и готовина	19	2,686,327	2,492,236
Активна временска разграничења	20	5,674,201	5,535,514
		<u>17,302,857</u>	<u>15,779,315</u>
ПОСЛОВНА АКТИВА		45,912,799	44,207,291
Ванбилансна актива		344,296	184,453
УКУПНА АКТИВА		46,257,095	44,391,744
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	21	15,341,300	15,341,300
Емисиони губитак	21	(3,796,171)	(3,928,258)
Законске резерве	21	15,215	15,215
Ревалоризационе резерве	21	1,047,334	1,047,334
Нереализовани добици/губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	21	315,335	209,429
Добитак текуће године	21	227,005	132,088
		<u>13,150,018</u>	<u>12,817,108</u>
Дугорочна резервисања	22	80,182	73,501
Дугорочне обавезе	23	683,128	764,863
Обавезе			
Краткорочне обавезе	24	4,353,853	4,131,213
Преносна премије	25	17,282,596	16,297,482
Резервисања за штете	26	10,201,085	9,988,734
Пасивна временска разграничења	27	161,937	134,390
		<u>31,999,471</u>	<u>30,551,819</u>
ПОСЛОВНА ПАСИВА		45,912,799	44,207,291
Ванбилансна пасива		344,296	184,453
УКУПНА ПАСИВА		46,257,095	44,391,744

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године
(У ВАН)

Стање, 1. јануар 2023. године	Акцијски капитал	Емисиони губитак	Законске резерве	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добити/губити	Акумулира на нераспоређена добит / (непокривени губитак)	Укупно
Ефекти ревалоризације материјалних и нематеријалних средстава	15,341,300	(4,007,382)	15,215	1,047,334	97,091	79,124	12,572,682
Ефекти ревалоризације дугорочних финансијских пласмана					112,338	132,088	112,338
Добитак текуће године		79,124				(79,124)	132,088
Смањење емисионог губитка расподејом добити		(3,928,258)	15,215	1,047,334	209,429	132,088	12,817,108
Стање, 31. децембар 2023. године	15,341,300	(3,928,258)	15,215	1,047,334	209,429	132,088	12,817,108
Ефекти ревалоризације материјалних и нематеријалних средстава							
Ефекти ревалоризације дугорочних финансијских пласмана и остале промјене		(1)			105,906	227,005	105,905
Добитак текуће године		132,088				(132,088)	227,005
Смањење емисионог губитка расподејом добити		(3,796,171)	15,215	1,047,334	315,335	227,005	13,150,018
Стање, 31. децембар 2024. године	15,341,300	(3,796,171)	15,215	1,047,334	315,335	227,005	13,150,018

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године
(У ВАН)

	Година која се завршила 31. децембар 2024.	Година која се завршила 31. децембар 2023.
БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ		
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од премије осигурања и реосиг. и примљени аванси	32,542,418	30,270,788
Остали приливи из пословних активности	2,814,843	2,791,670
Приливи од учешћа у накнади штете	1,071,998	1,664,106
Одливи по основу накнаде штета из осигурања и дати аванси	(14,089,624)	(13,097,977)
Одливи по основу премија реосигурања и саосигурања	(2,522,231)	(3,999,850)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зар. и др. личних расхода	(5,361,870)	(4,544,360)
Одливи по основу трошкова спровођења осигурања	(6,024,490)	(5,140,104)
Одливи по основу пореза на добит	(10,055)	(14,630)
Одлив по основу осталих пословних активности	(8,207,219)	(7,081,974)
Нето прилив/одлив готовине из пословних активности	213,770	847,669
Токови готовине из активности инвестирања		
Приливи од камата	468,036	327,649
Приливи по основу продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина	200,160	156,377
Приливи по основу краткорочних финансијских пласмана	1,664,000	4,750,000
Приливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	1,265,122	358,755
Одливи по основу краткорочних финансијских пласмана	(250,000)	(820,000)
Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина, опреме и нематеријалних улагања	(551,126)	(2,901,683)
Одливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	(2,851,135)	(2,847,526)
Нето прилив/одлив готовине из активности инвестирања	(54,943)	(976,428)
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	111,051	128,018
Одливи по основу лизинга	(75,787)	(76,942)
Одливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза		
Нето прилив/одлив готовине из активности финансирања	35,264	51,076
Нето прилив/одлив готовине	194,091	(77,683)
Готовина на почетку обрачунског периода	2,492,236	2,569,919
Готовина на крају обрачунског периода	2,686,327	2,492,236

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Дионичко друштво за осигурање "Косиг осигурање" д.д. Бања Лука (у даљем тексту "Друштво") основано је као дионичко друштво за обављање послова осигурања имовине и лица "Косиг" д.д. Бања Лука 18. децембра 1991. године.
Дана 30.07.1993. године долази до приступања нових оснивача и повећања оснивачког капитала, а један од оснивача је „Дунав“ д.д. Београд.

На основу Судског Рјешења УЛ-266/98 од дана 25.03.1998. године долази до промјене назива Друштва и то из „Косиг осигурање“ д.д. Бања Лука у „Косиг Дунав осигурање“ д.д. Бања Лука.

На основу Рјешења Министарства финансија Републике Српске о издавању дозволе за рад број 04-3597/08 од 05. јуна 2002. године о организовању Друштва, у складу са Законом о осигурању имовине и лица, Друштво мијења назив у Акционарско друштво за осигурање "Косиг Дунав осигурање" Бања Лука. Промјена назива Друштва уписана је у регистар Основног суда Рјешењем број УЛ-1603/2002 од 07. октобра 2002. године.

На сједници скупштине акционара „Косиг Дунав осигурања“ од 11.06.2010. године изгласана је одлука о измјени назива Друштва „КОСИГ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука. Нови назив Друштва је Акционарско друштво за осигурање "ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ" Бања Лука, односно "ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ" а.д. Бања Лука.
Промјена назива Друштва уписана је у регистар Основног суда Рјешењем број 071-0-Per-10-000996 дана 23.07.2010. године.

Друштво је дана 31.12.2019. године са Grawe осигурање а.д. Бања Лука потписало Нацрт уговора о преносу портфеља животног осигурања. Нацрт уговора, као и сва неопходна документација достављени су Агенцији за осигурање Републике Српске на одобравање. На основу тога Агенција за осигурање Републике Српске дана 27.01.2020. године доноси Рјешење којим се одобрава пренос целокупног портфеља у врсти животног осигурања. Добијањем Рјешења Агенције за осигурање Републике Српске и Нацртом већ потписаног уговора, дана 30.01.2020. године је потписан коначан Уговор о преносу портфеља животног осигурања. Скупштина акционара Друштва на сједници одржаној дана 26.02.2020. године донијела је Одлуку о престанку обављања дјелатности из области животних осигурања.

Агенција за осигурање Републике Српске је дана 06.03.2020. године донијела Рјешење број: 05-570-1/20 којим је престала да важи дозвола за обављање дјелатности осигурања у врстама животних осигурања.

На основу рјешења о регистрацији Окружног привредног суда у Бањој Луци број: 057-0-Per-20-000446 од 18.03.2020. године наведена је Одлука о престанку обављања дјелатности осигурања у пословима животног осигурања, број акта 01-79-4-1-3/20, датум: 26.02.2020

Статут Акционарског друштва за осигурање „ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ Бања Лука, датум: 26.02.2020

Дана 11.11.2020. године Друштво је закључило приједлог уговора са „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука о дјелимичном преузимању портфеља неживотних осигурања, којим су се уговорене стране споразумјеле да је дан преноса портфеља 20.11.2020. године. На основу овога предлога уговора и докумената, који су законски прописани као обавезни приликом преноса портфеља, „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука је добила сагласност Агенције за осигурање Републике Српске о преносу портфеља.

Друштво је дана 22.12.2020. године закључило уговор са „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука о дјелимичном преносу портфеља неживотних осигурања и то за следеће врсте осигурања:

- 01 Осигурање незгоде,
- 02 Здравствено осигурање,
- 03 Осигурање возила која се крећу по копну осим возила која се крећу по шинама,
- 07 Осигурање робе у превозу,
- 08 Осигурање имовине од пожара и природних сила,
- 09 Осигурање од осталих штета на имовини.

Друштво је извршило преузимање портфеља неживотних осигурања „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука са припадајућим средствима техничких резерви и то резерве за преносну премију. Даном потписивања уговора Друштво је преузело сва права и обавезе из предметних полиса, односно преузетог портфеља, изузев обавезе за штете за које је штетни догађај настао прије или на дан 20.11.2020. године до 24:00 часа.

Обзиром да је „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука је након израде приједлога уговора с датумом пресека 20.11.2020. године и након потписивања уговора о преносу портфеља наставило са издавањем полиса по врстама осигурања за које се портфељ преузима (полисе према оквирним уговорима и оквирним споразумима који су такође предмет дјелимичног преноса портфеља), дана 04.01.2021. године је потписан Анекс уговора о дјелимичном преносу портфеља неживотних осигурања, а којем су приложене полисе издате након датума пресека преузимања портфеља, односно након 20.11.2020. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ (наставак)

У току 2010. године Друштво је основало зависно правно лице „Дунав ауто“ д.о.о. Бања Лука (100% учешће), на основу одлуке број 1526/2010. од дана 10.08.2010. године. „Дунав ауто“ д.о.о. спада у најмлађег члана Дунав групаације, а регистровано је за обављање следећих дјелатности:

- продаја и одржавање моторних возила,
- продаја дијелова и прибора за моторна возила,
- техничко испитивање и анализа (технички преглед возила).

Оснивање зависног друштва „Дунав ауто“ д.о.о. уписано је у регистар Основног суда Рјешењем број 057-0-Рег-10-001293 дана 18.08.2010. године у Бања Луци.

У циљу стицања добити, Друштво обавља дјелатност коју чине следећи послови осигурања за које је Друштво добило дозволу од Агенције за осигурање Републике Српске:

- Послови неживотних осигурања, и то: (а) осигурање од посљедица незгоде, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.

Друштво своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје дјелатности, у складу са утврђеном пословном политиком.

Послови из дјелатности Друштва обављају се у огранцима – дирекција и у филијалама, као и територијалним организационим дијеловима Друштва.

У дирекцији се обављају послови осигурања, организује се, контролише и координира процес рада у области осигурања (за индивидуалне кориснике и самосталне предузетнике, за мала, велика и средња предузећа), заједнички послови у осигурању, маркетинг, накнада штета, финансијски послови, правни послови, људски ресурси и општи послови, ИТ, интерна ревизија и актуарски послови.

Друштво послује на цијелој територији Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине. Продајна мрежа развија се преко директних и индиректних продајних канала, при чему директне канале обухвата мрежа филијала и пословница Друштва, док индиректне канале представљају заступници и посредници (физичка и правна лица) и брокери који су сертификовани од Агенције за осигурање и притоме имају потписан уговор са нашим Друштвом.

Чланови Управног одбора Друштва на дан 31. децембар 2024. године су:

1. Зоран Суботић, предсједник;
2. Ивана Соковић, члан;
3. Никола Даниловић члан;
4. Небојша Аранђеловић, члан;
5. Бојан Поповић, члан;
6. Николина Савић, члан;
7. Далибор Рачић, члан.

Чланови Одбора за ревизију Друштва на дан 31. децембар 2024. године су:

1. Радица Рубежић, предсједник;
2. Зорица Кнежевић, члан;
3. Новак Ушчумлић, члан.

Генерални директор Друштва на дан 31. децембар 2024. године је Бојан Поповић, дипл. ек.

Овлашћени актуар Друштва на дан 31. децембар 2024. године је:

- Актуар Друштва је Владимир Николић из Бијељине, број лиценце: 05-529-6/09

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ (наставак)

На дан 31. децембар 2024. године, Друштво је обављало послове осигурања преко Дирекције у Бањој Луци и 7 филијала (Бања Лука, Добој, Требиње, Приједор, Сарајево, Бијељина и Брчко).
На дан 31. децембар 2024. године Друштво има 183 запослена радника, док је на дан 31. децембар 2023. године било 177 радника.

Квалификациона структура запослених на дан 31. децембар 2024. и 2023. године приказана је у наредној табели:

Квалификација	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
МР	4	6
ВС	64	60
ВШС	9	9
ССС	93	88
ВКВ	1	1
КВ	12	13
Укупно	183	177

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње неконсолидоване финансијске извјештаје друштва „Дунав осигурање“ а.д. Бања Лука за пословну 2024. годину и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање.

2.2. Основе вредновања и састављања неконсолидованих финансијских извјештаја

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су припремљени по начелу набавне вриједности, изузев ако није другачије објелодањено у рачуноводственим политикама.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Друштво је у прописаном року, на начин дефинисан Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 108/15), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 63/16) као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 63/16) саставило обрасце финансијских извјештаја.

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Као што је објелодањено у напомени 15 уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво представља матично друштво пословне групе коју чине "Дунав осигурање" а.д. Бањалука и "Дунав ауто" д.о.о. Бањалука. На дан 31. децембар 2024. године Друштво је имало 100% улога у зависном друштву "Дунав ауто" д.о.о. Бања Лука.

2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима изражени су у Конвертибилним маркама (БАМ) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)
- 2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")

Приложени неконсолидовани финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања ("МСФИ", у даљем тексту заједно: "Стандарди"), који су били у примјени на дан 31. децембра 2024. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске и прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање.

Наиме, на основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 94/15, 78/20), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују МРС, односно МСФИ, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете ("МСФИ for SMEs"), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор ("IPSAS"), Међународне стандарде вредновања ("IVS"), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа ("IFAC").

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15, 78/20), дана 19. фебруара 2020. године, Управни одбор Савеза РР РС, донио је „Одлуку о утврђивању и објављивању превода Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) из 2018. године којег чине: Концептуални оквир за финансијско извјештавање и основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународни стандарди финансијског извјештавања (МСФИ) издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илустрирајуће примјере, смјернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примјере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни дио стандарда, односно тумачења.

Наведеном Одлуком, утврђују се и објављују преводи Стандарда и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде из 2018. године, који су објављени на интернет страници Савеза РР РС, а који се почињу примјењивати у Републици Српској за финансијске извјештаје који се састављају на дан 31. децембра 2020. године. Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ од 04.10.2017. године.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојене Стандарде и тумачења издата након 31. децембра 2018. године, и након установљавања Стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, следећи стандарди и измјене постојећих стандарда, су у примјени:

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуне класификације обавеза
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Објелодањивање рачуноводствених политика – Допуне,
- МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке“ – Допуна дефиниције рачуноводствених процјена,
- МРС 12 „Порез на добит“ – Одложени порез повезани са средствима и обавезама насталим из појединачних трансакција,
- МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ – Допуне.

Примјена горе наведених нових стандарда, измјена постојећих стандарда и тумачења, није имала утицаја на финансијске извјештаје Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско
извјештавање (“IFRS”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“IAS”) (наставак)

*На дан одобравања ових финансијских извјештаја, следећи Стандарди и измјене постојећих
Стандарда, као и нова тумачења су били издати, али нису постали ефективни:*

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна класификације дугорочних и краткорочних обавеза,
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна краткорочне обавезе и ковенанте,
- МРС 7 „Извјештај о токовима готовине“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти – Објелодањивање“ – Допуне аранжмани финансирања од стране добављача,
- МСФИ 16 „Лезинг“ – Допуне обавеза по основу најма у трансакцијама продаје и повратног лизинга.

Руководство Друштва је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених осигуравајућих активности Друштва (пословне и финансијске приходе). Уобичајене односно редовне активности Друштва су све активности које Друштво предузима у обиму свог рада као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад, и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Друштва чине пословни (функционални) приходи, приходи од инвестиционе активности, финансијски приходи, приходи по основу усклађивања вриједности имовине и остали приходи.

3.1.1. Пословни (функционални) приходи

У оквиру пословних прихода Друштво евидентира приходе из дјелатности осигурања, односно приходе по основу премије осигурања, приходе по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета, приходе од укидања и смањења резервисања осигурања, приходе од повраћаја пореских и других дажбина и приходе од премија, субвенција, донација, приходе по основу провизија реосигурања, приходе по основу регреса осигурања и друге функционалне приходе.

а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приходе од премије осигурања-саосигурања представљају износи фактурисане премије коју осигураник/уговорач осигурања плаћа осигуравачу на основу уговора о осигурању, умањене-увећане за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Преносна премија (резерва за незарађене премије) се обезбјеђује да би се обухватили дијелови фактурисаних премија који се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија се обрачунава методом "pro rata temporis".

Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Управни одбор Друштва.

Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења осигурања.

Начин расподеле премије осигурања по врстама неживотних осигурања утврђује се интерним актом који доноси Управни одбор Друштва.

б) Приходи од учешћа у накнади штета

У оквиру прихода од учешћа у накнади штета Друштво исказује пословне приходе по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета неживотних осигурања правних лица, са којима Друштво има закључене уговоре о саосигурању и реосигурању као и приходе по основу учешћа саосигуравача и реосигуравача у накнади штета.

в) Приход од укидања и смањења резервисања

Приходима од укидања и смањења резервисања - исказују се приходи по основу укидања или смањења резервисања у складу са законом и релевантним прописима и актима Друштва.

г) Приходи по основу провизија реосигурања

Приходи по основу провизија реосигурања представљају провизије које Друштво остварује по уговорима од реосигуравача код којег реосигурава свој портфељ.

д) Остали пословни приходи

Остали пословни приходи обухватају приходе од провизије, регреса, закупнина, приходе по основу добијених спорова, камата, зелене карте, услужних штета, услужних записника МУП-а и други пословни приходи.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.1. Приходи (наставак)

3.1.2. Финансијски приходи

Финансијске приходе чине приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, и остали финансијски приходи, у складу са IAS 18, IAS 21 и другим релевантним Стандардима.

Приходи од камата на финансијску имовину се признају када је вјероватан прилив будућих економских користи Друштва и када је износ прихода поуздано мјерљив. Приход од камата је временски разграничен и признаје се методом ефективне каматне стопе, која представља стопу која тачно дисконтује (своди) процијењене будуће новчане токове у току очекиваног вијека финансијске имовине на нето надокнадиву вриједност те имовине приликом иницијалног признавања.

Приходи по основу камата односно финансијски приходи се највећим дјелом односе на пласмане депоноване у банци за покриће 50% гарантног фонда и техничке резерве и камате по обвезницама, а евидентирају се у обрачунском периоду у коме су настали.

3.1.3. Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме (основних средстава) и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, добици од продаје ХОВ, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.1.4. Приходи по основу усклађивања вриједности имовине

Приходи по основу усклађивања вриједности имовине обухватају позитивне ефекте промјене поштене (фер) вриједности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вриједности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним IAS и интерном регулативом Друштва.

3.2. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Друштва. На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, финансијски расходи, остали расходи и расходе по основу усклађивања вриједности имовине.

3.2.1. Пословни (функционални) расходи

У оквиру пословних расхода Друштво евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања, накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања, трошкове спровођења осигурања и друге функционалне расходе.

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине допринос за превентиву, допринос заштитном фонду, допринос Агенцији за осигурање Републике Српске (АЗОРС) и ФБиХ, Биро зелене карте (Биро ЗК), доприноси прописани посебним Законом и остала резервисања и функционалне доприносе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Расходи (наставак)

3.2.1. Пословни (функционални) расходи (наставак)

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (наставак)

Допринос за превентиву

Средства превентиве представљају средства Друштва намијењена улагањима у превентивну заштиту, којима се предупређује остварење осигураног случаја на осигураној имовини и лицима и смањују последице штетних догађаја, а која се на основу критеријума утврђених Правилником о превентиви намјенски усмјеравају одређеним осигураницима Друштва.

Допринос за превентиву се обрачунава у проценту и за врсте осигурања у складу са Одлуком о максималним стопама режијског додатака коју доноси Управни одбор Друштва. Према наведеној Одлуци за све врсте неживотних осигурања превентива се обрачунава у износу од 1,5% од фактурисане премије, осим код осигурања од аутоодговорности. Код осигурања од аутоодговорности за подручје Републике Српске превентива се не исказује, док је за подручје Федерације БиХ превентива 1%, а све у складу са Одлуком о заједничкој тарифи премија и ценовнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској и Федерацији.

Накнада за противпожарну заштиту

Накнада за противпожарну заштиту обрачуната је у складу са Законом о заштити од пожара у висини од 0,04% од пословних прихода, (Службени гласник РС, бр. 89/14).

Накнада за унапређење опште корисних функција шума

Накнада за унапређење опште корисних функција шума обрачунава се по стопи од 0,07% на укупан остварен приход, (Службени гласник РС, бр. 89/14).

Противградна заштита

Противградна заштита обрачунава се по стопи од 0,25% од укупно оствареног прихода (Службени гласник РС, РС бр. 89/14).

Накнада за воде

Накнада за воде обрачунава се на основу Закона о водама, а основица је еквивалентни број становника.

Допринос заштитном фонду РС и ФБиХ

На основу обрачуна Заштитног фонда Републике Српске, Заштитног фонда ФБиХ, утврђена је висина доприноса заштитном фонду за покриће издатака за штете по основу непознатих и неосигураних возила. Обрачун се врши на основу фактурисане премије аутоодговорности.

Накнада Агенцији за осигурање РС и ФБиХ

Агенције за осигурање РС и ФБиХ врше обрачун накнада на основу укупно фактурисане премије Друштва.

б) Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања и премије саосигурања и реосигурања

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања и премије саосигурања и реосигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума, других уговорених износа и учешће у добити осигураника, који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Расходи (наставак)

3.2.1. Пословни (функционални) расходи (наставак)

в) Расходи по основу повећања резервисања

Расходи по основу повећања резервисања се исказују у складу са законом и релевантним прописима и актима Друштва.

г) Расходи по основу премија реосигурања

Расходи по основу премија реосигурања представљају расходе реосигурања ризика код Друштва за реосигурање са којим Друштво има закључене уговоре о реосигурању, док се за зелену карту реосигурање врши преко Бироа зелене карте БиХ.

д) Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриће се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, трошкове амортизације некретнина и опреме, трошкове резервисања бенефиција за запослене, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове за обављање послова осигурања.

Трошкови прибаве осигурања су непосредни трошкови прибаве осигурања, а то су: трошкови провизије за закључене уговоре осигурања и трошкови запослених директно и искључиво запослених на прибави осигурања, односно у случају запослених који обављају више послова сразмјеран дио трошкова тог запосленог за дио радног времена који просјечно годишње проводи на директним и искључивим пословима прибаве осигурања. Трошкови испостављања докумената о осигурању, као и посредни трошкови попут рекламе и административни трошкови везани за обраду понуде и издавањем полисе не сматрају се непосредним трошковима и није их дозвољено разграничавати. Друштво врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмјери учешћа преносне премије неживотних осигурања у укупној бруто премији неживотних осигурања.

3.2.2. Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи.

3.2.3. Остали расходи

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје некретнина, губици од продаје материјала, губици од продаје ХОВ, расходи по основу исправке потраживања за премију, расходи по основу исправке осталих потраживања, расходи по основу отписа и остали непоменути расходи.

3.2.4. Расходи по основу обезвјеђења имовине

У оквиру расхода по основу обезвјеђења имовине, исказују се негативни ефекти вриједносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних финансијских пласмана и потраживања, у складу с IAS 36 - Умањење вредности имовине и другим релевантним MPC и овом одлуком, према називима рачуна ове групе. На рачунима ове групе исказује се и негативан ефекат промјене поштене (фер) вриједности средстава, ускладу с IAS 16 – Некретнине, постројења и опрема, IAS 38 - Нематеријална имовина и осталим релевантним IAS -има.

3.3. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у страном валути (валути која није функционална), су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промене. Средства и обавезе исказане оригинално у страном валути на дан биланса стања, прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на тај дан.

Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу. Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књиже се у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из нето зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Бенефиције запосленима

У складу са законским прописима, Друштво је у обавези да исплати отпремнине, радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Друштва или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније. На основу IAS 19 "Накнаде запосленима" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају.

Друштво је ангажовало овлашћеног актуара за обрачун, а потом исказало дугорочне обавезе по основу отпремнина примјеном сопственог актуарског обрачуна у складу са захтевима IAS 19.

3.5. Порез на добитак

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, односно умањења за улагања у машине и опрему за обављање дјелатности извршене у току године, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дужи од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према извјештају о финансијском положају – билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до ког ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Порез на добитак (наставак)

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине. Чланом 25 наведеног Закона услуге осигурања и реосигурања су ослобођене плаћања пореза на додату вриједност.

Друштво је дана 11. маја 2023. године Управи за индиректно опорезивање БиХ поднијело захтјев за добровољну регистрацију по основу пореза на додату вриједност, јер поред основне дјелатности обавља и опорезиву дјелатност издавања у закуп властитих пословних простора. Даном 11. јула 2023. године Урава за индиректно опорезивање БиХ је позитивно одговорила на захтјев Рјешењем број 04/1-17-1-УПЈР/1-3194-1/23 којим се Друштву одобрава добровољна регистрација по основу пореза на додату вриједност и улазак у јединствени регистар обвезника индиректних пореза.

3.6. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се почетно вреднују по набавној вриједности. Вредновање нематеријалних улагања након почетног признавања врши се примјеном основног поступка предвиђеног IAS 38 – Нематеријална имовина, односно по набавној вриједности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке по основу обезвјеђења. Накнадни издаци за нематеријална улагања се капитализују само ако је вјероватно да ће се остварити будуће економске користи, ако су економске користи изнад првобитно процјењених стандарда о учинку нематеријалних средстава и ако се издатак може поуздано утврдити и приписати средству.

Нематеријална имовина престаје да се признаје након отуђења или када се од њене употребе или отуђења не очекују никакве будуће економске користи. У моменту отуђења или стављања нематеријалног улагања ван употребе, разлика између књиговодствене вриједности и нето прилива који се добија тим отуђењем, признаје се као губитак или добитак периода.

За обрачун амортизације нематеријалних улагања примјењује се пропорционални метод отписивања. Нематеријална улагања и софтвер се амортизују по стопи од 20%, осим ако уговором или другим документом вријеме трајања улагања није дефинисано на другачији начин.

3.7. Некретнине и опрема

Земљишта, грађевински објекти и опрема су материјална средства која Друштво држи за пружање услуга или у административне сврхе, чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Почетно признавање врши се по набавној вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача увећана за све трошкове настале до њиховог стављања у употребу.

Након почетног признавања, земљишта и некретнине се исказују по ревалоризованим вриједностима, које изражавају њихову поштену (фер) вриједност на дан ревалоризације (процјене), умањену за укупан износ исправке вриједности по основу обрачунате амортизације и укупан износ исправке вриједности по основу обезвјеђења, све у складу са IAS 16.

Када се књиговодствена вриједност земљишта и грађевинских објеката повећа као резултат процјене, повећање се директно приписује капиталу као ревалоризациона резерва. Повећање се признаје у билансу успеха до оног износа до којег се сторнира ревалоризационо смањење истог средства, које је претходно признато као расход. Када се књиговодствена вриједност средства смањи као резултат ревалоризације, смањење се признаје као расход. Смањење се директно књижи на терет ставке ревалоризационих резерви, у оквиру капитала, до износа постојећих ревалоризационих резерви које се односе на то средство, а преко тог износа на расходе текућег периода.

Након почетног признавања сва средства опреме исказују се по набавној вриједности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвјеђења, односно примјеном основног поступка предвиђеног IAS 16 - Некретнине, постројења и опрема.

Друштво је од 31.12.2022. године, примјенило IAS 16 - Некретнине, постројења и опрема, те их вреднује у активи као сталну имовину са правом кориштења а у пасиви као дио дугорочних и дио краткорочних обавеза.

У билансу успеха исказује се трошак амортизације сталне имовине са правом кориштења и трошкови камата.

Добитак који настане приликом расходовања и продаје некретнина и опреме исказује се непосредно као ванредни приход у оквиру осталих прихода. Губитак настао приликом расходовања и продаје некретнина и опреме исказује се непосредно као ванредни расход у оквиру осталих расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или дијелови зграда – или и једно и друго), које Друштво (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вриједности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите дјелатности у оквиру редовног пословања.

Почетно одмјеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вриједности која укључује трошкове трансакције. Вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања врши се по методу поштене (фер) вриједности. Повећање фер тржишне вриједности се исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процјењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

3.9. Амортизација

Амортизација некретнина, опреме и нематеријалних улагања обрачунавала се по стопама, које су одређене тако да се неотписана вриједност некретнина, опреме и нематеријалних улагања амортизује у једнаким годишњим износима у току предвиђеног корисног вијека трајања.

Амортизација се обрачунава на основицу коју чини неотписана вриједност, умањена за резидуалну вриједност, на почетку године као и на некретнине, опрему и нематеријална улагања стављена у употребу током године.

Процијењени корисни вијек употребе које је служио као основа за обрачун амортизације и примјењене стопе у пословној 2023. години су биле сљедеће:

Главне групе основних средстава	Корисни вијек (година)	Стопа (%)
Компјутери	4	25%
Канцеларијски намјештај	8	10%-12.50%
Расхладни уређаји	6	16.50%
Аутомобили	6 год. и 5 мј.	15.50%
Уређаји за мјерење	5	20%
Грађевински објекти	20-50	1,3%-18.52%
Софтвер	5	20%

3.10. Учешћа у капиталу контролисаних друштава

Учешћем у контролисаном друштву сматра се улагање којим је Друштво стекло контролу над тим друштвом. Друштво има контролно учешће у другом правном лицу када има директно или индиректно право или могућност да оствари 50% или више гласачких права у том правном лицу, односно када Друштво има директно или индиректно власништво над 50% или више капитала у том правном лицу, или могућност именовања већине чланова органа управљања или могућност ефективног вршења контролног утицаја на управљање тим правним лицем или на његову пословну политику.

Учешће у капиталу повезаног правног лица исказано је по набавној вриједности улагања, умањено за евентуална обезвређења. Друштво је власник 100% удјела у капиталу зависног правног лица "Дунав ауто" д.о.о. Бања Лука.

3.11. Финансијска имовина

Друштво признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту.

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство.

У зависности од намјере са којом су стечена, Друштво финансијска средства распоређује у једну од сљедећих категорија:

- Финансијска средства која се држе до доспијећа;
- Финансијска средства намијењена трговању; и

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

➤ Финансијска средства расположива за продају.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Финансијска имовина (наставак)

Финансијска средства се иницијално признају по набавној вриједности увећаној за трансакционе трошкове. Сва финансијска средства која се накнадно не исказују по фер вриједности, ефекте промјена у фер вриједности исказују у билансу успјеха.

Фер вриједност је цијена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмјеравања.

Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине, или гдје је то могуће, краћег периода.

Приходи се признају на бази ефективне камате стопе за дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз биланс успјеха.

3.11.1. Финансијска средства која се држе до доспећа

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Друштво класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове:

- имају фиксне или одредиве исплате;
- имају фиксно доспијеће и постоји намјера и могућност да се држе до доспијећа.

Улагања у хартије од вриједности које се држе до доспијећа се вреднују по амортизованој вриједности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вриједност је набавна вриједности умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вриједности и износа доспећа и умањена за отплате главнице, и умањена за било који отпис услед обезвређења или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вриједности у портфолију Друштва се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вриједности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

3.11.2. Финансијска средства намијењена трговању

Финансијска средства намијењена трговању представљају дио портфолија финансијских средстава којима Друштво управља и за који постоји доказ да су:

- Сечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности,
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити или
- Деривати финансијских средстава и деривати финансијских обавеза (осим ако представљају дио ефективног хеџинг инструмента).

Финансијска средства намијењена трговању се иницијално вриједнују по набавној вриједности. Набавна вриједности код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини / стицању / издавању финансијског средства. Ови трошкови се у цјелости евидентирају на терет биланса успјеха у тренутку куповине / стицања / издавања.

Фер вриједност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цијена.

Накнадно мјерење финансијских средстава намијењених трговању се врши по фер вриједности. Фер вриједност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цијену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промјена фер вриједности финансијских средстава намијењених трговању обухватају се у корист / терет биланса успјеха периода у коме су настале.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Финансијска имовина (наставак)

3.11.3. Финансијска средства расположива за продају

Почетно мјерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по набавној вриједности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању.

Накнадно мјерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вриједности. Фер вриједност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цијену берзе на дан вредновања финансијског средства.

Добици и губици који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на ревалоризационе резерве од инвестиција, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи метод ефективне каматне стопе, који се директно признају у добитак или губитак периода. Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативна добит или губитак претходно остварен у ревалоризационим резервама за улагања је укључен у приходе и расходе периода.

Фер вриједност финансијских средстава расположивих за продају изражених у иностраној валути се одређује у тој валути и прерачунава се по важећој курсној стопи на дан биланса стања. Промјена у фер вриједности која се може приписати промјенама курса и која резултира промјени амортизованог трошка средства, признаје се у билансу успјеха, док се остале промјене признају као промјене у капиталу.

3.11.4. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања и пласмани су недериватна финансијска средства са фиксним или одређивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Почетно мјерење пласмана и потраживања врши се по набавној вриједности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању. Накнадно вредновање кредита и пласмана врши се по амортизованој набавној вриједности примјеном ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процјењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вриједност кредита или пласмана (садашњу вриједност), за очекивани вијек трајања кредита или пласмана. Добити и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успјеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се примјеном ефективне каматне стопе на амортизовану вриједност.

Ако постоји објективни доказ да је настао губитак због умањења вриједности зајмова (кредита) и потраживања, износ губитка се одмјерава као разлика између књиговодствене вриједности средства и садашње вриједности процјењених будућих токова готовине дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског средства (тј. ефективној каматној стопи израчунатој приликом почетног признавања).

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успјеха. Износи за које је вриједност ових средстава умањена по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправки вриједности.

Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист биланса успјеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вриједности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

3.12. Потраживања по основу премије осигурања и остала краткорочна потраживања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговорача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја Управни одбор Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Процењивање позиција активе

Друштво врши процењивање позиција активе у складу са Правилником о начину процењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 10/09, број 91/14 и 57/22, у даљем тексту: Правилник).

Позиције активе класификују се у категорије, зависно од степена наплативости, који се одређује на основу броја дана колико је прекорачен рок доспијећа, процене финансијског положаја дужника и квалитета инструмената обезбјеђења наплате. Резервисања за потенцијалне губитке терете резултат пословања Друштва.

У складу са Правилником, сва потраживања Друштва разврставају се у следеће категорије:

1) прва категорија:

- а) потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно с доцњом до три мјесеца;

2) друга категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до пет, а изузетно с доцњом до шест мјесеци;

3) трећа категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа посебно ако се узме у обзир критеријум солвентности или ликвидности,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до седам, а изузетно с доцњом до девет мјесеци;

4) четврта категорија:

- а) потраживања од дужника у стечају или од дужника за кога се основано може очекивати да ће над њим бити отворен стечај,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом од преко девет мјесеци,
- в) потраживања од дужника који обавезе по основу премије неживотног осигурања не плаћа после истека периода осигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их после истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину,
- г) потраживања од дужника који обавезе по основу премије реосигурања не плаћа после истека периода реосигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их после истека годину дана од започињања периода реосигурања за ту годину,
- д) потраживања од лица које је повезано лице с друштвом за осигурање, а која би иначе била класификована у другу или трећу категорију.

Износ резервисања за потенцијалне губитке добија се примјеном следећих процената на бруто износ потраживања од комитената:

<u>Категорија</u>	<u>% резервисања</u>
Прва категорија	5% - 10%
Друга категорија	25% - 50%
Трећа категорија	50% - 75%
Четврта категорија	100%

Ненаплатива премија и потраживања се отписују након што су исцрпљене све могућности за наплату. Износ отписаних потраживања се приказује у билансу успјеха као расход уколико већ нису била на исправци вриједности. Већина потраживања по том основу имају већ формиране исправке вриједности. Сва накнадно наплаћена потраживања књиже се као приход од наплаћених отписаних потраживања у билансу успјеха и прилив новчаних средстава у билансу стања.

Уколико и поред свих предузетих активности (судских, вансудских и сл.) потраживања не могу да се наплате, врши се њихово трајно искњижавање из биланса у складу са посебним одлукама и политикама Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.14. Готовински еквиваленти и готовина

Под готовином и готовинским еквивалентима се подразумевају новчана средства у конвертибилним маркама и страном валути, средства на „БАМ“ и девизним рачунима код пословних банака.

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Готовина и готовински еквиваленти у страном валути се процењују примјеном средњег курса стране валуте на дан биланса. Обрачунате курсне разлике по овом основу књиже се на терет финансијских прихода или финансијских расхода.

3.15. Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успјеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум биланса стања. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За акције које не котирају на берзи а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или делинквенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

Што се тиче хартија од вриједности – улагања расположивих за продају, губици од умањења претходно признати кроз биланс успјеха се не поништавају кроз биланс успјеха. Било које увећање у фер вриједности након губитка умањења је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

3.16. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења обухватају разграничене трошкове прибаве осигурања, закупа, преносну премију реосигурања, разграничене трошкове реосигурања, унапријед урачунати трошкови за рентне штете и остале АВР.

Друштво врши разграничење трошкова прибаве у сразмјери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији.

Разграничени трошкови прибаве, као активна временска разграничења, користе се због равномјерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода, и што реалнијег приказа коначног пословног резултата обрачуног периода.

3.17. Капитал и резерве

Капитал Друштва чини основни и остали капитал, резерве, ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина и опреме, нереализовани добици и нереализовани губици, нераспоређена добит, односно губитак ранијих година и нераспоређена добит, односно губитак или добитак текуће године.

Основни и остали капитал исказује се у номиналној вриједности, а вриједност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вриједности.

Друштво је дужно да у свом пословању одржава основни капитал најмање у висини која је прописана чланом 53.а. Закона о Друштвима за осигурање. Резерве Друштва обухватају законске, статутарне и друге резерве.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.18. Дугорочна резервисања

Резервисања за накнаде и бенефиције запослених

Друштво врши резервисања за накнаде и бенефиције запослених у складу са МРС 19 „Примања запослених“. Приликом обрачуна резервисања за накнаде и бенефиције запослених, односно резервисање трошкова за исплату отпремнина код одласка у пензију користе се актуарске методе обрачуна.

Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине на дан 31. децембра 2024. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине овлашћени актуар је користио следеће претпоставке: дисконтна стопа од 5.0% годишње, пројектована стопа раста зарада од 1,02709027% (на основу просјечног раста у последњих 6 година), просјечна флукуација запослених у последњих 5 година 8,099174%, таблице морталитета СФРЈ 1980-1982, укупно за мушки и женски пол, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину.

3.19. Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима, дугорочни кредити, и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспјевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу, или
- б) размјене финансијских инструмената са другим правним лицима под потенцијално неповољним условима.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.20. Обавезе по основу штета и друге обавезе из пословања

Обавезе за штете по основу осигурања се евидентирају у висини накнаде за ликвидираних штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета, Друштво формира резервисања. Уколико је обавеза исказана у инострану валуту или је уговорена валутна клаузула приликом почетног признавања, Друштво обавезу изражава у конвертибилним маркама, тако што се на износ у инострану валуту примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције, у складу са Ефекти промјена девизних курсева. Промјена девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода. Обавезе исказане у инострану валуту на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

3.21. Резерве за преносне премије

Резерве за преносне премије су дио премије који се користи за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду. Обрачун преносне премије врши се последњег дана текућег обрачунског периода и на дан преноса портфеља осигурања. Основица за обрачун резерви за преносне премије је укупна премија осигурања утврђена уговором и израчунава се појединачно за сваки уговор о осигурању с тачним временским разграничењем. Преносна премија се обрачунава методом "pro rata temporis".

3.22. Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете

Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете врше се на основу процјене износа сваке појединачне штете, осим за штете за које, на основу расположиве документације, није могуће извршити такву процјену, а за које се резервација средстава врши на основу просјечне исплаћене штете у врсти осигурања којој та штета припада. Просјечни износ исплаћене штете израчунава се тако што се укупни износ исплаћених штета подјели са бројем тих штета. Штете у спору резервишу се у износу за који се очекује да би могао бити утврђен од стране суда.

Резерве за штете из уговора о осигурању од одговорности које се исплаћују у облику ренте, обрачунавају се актуарским методама у капитализованим износима (садашња вриједност будућих рентних исплата). Резерва се утврђује за сваку рентну штету посебно и при томе се користе таблице смртности и дисконтује се стопом од 4% годишње. Резервисања за индиректне трошкове обраде штета износе 1.3% од збира резерви за пријављене штете и резерве за настале непријављене штете.

3.23. Резервисања за настале а непријављене штете

Резервисања за настале непријављене штете утврђује се на основу статистичких података за настале непријављене штете, података о пријављеним штетама и технологије обраде штета, као и осталих расположивих података. Друштво резерве за настале непријављене штете утврђује методом очекиване квоте штета и то на основу података о рјешеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерјешеним штетама не укључујући рентне штете и методом "Chain Ladder" (метода уланчаних лјествица).

За обрачунавање резерви за настале непријављене штете по методи "Chain Ladder" (метода уланчаних лјествица), користи се троугао развоја штета који се формира на основу података о развоју штета према критеријуму године настанка и године плаћања штета на основу којих се добијају кумулативни подаци о исплаћеним штетама по развојним годинама за сваку годину настанка. На основу тих података израчунавају се коефицијенти пораста плаћања штета по годинама настанка и просјечни коефицијенти пораста плаћања штета за сваку развојну годину.

Просјечни коефицијенти пораста плаћања штета представљају аритметичку средину коефицијента пораста плаћања штета по развојним годинама. Резерве за настале непријављене штете добијемо када укупан износ резерви умањимо за утврђену резерву по основу насталих пријављених, а нерјешених штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.24. Обезвјеђење вриједности сталних средстава

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вриједности некретнина, опреме, нематеријалних улагања, и инвестиционих некретнина приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко нематеријално улагање, односно некретнину и опрему, постоји обезвјеђење, надокнадиви износ тог средстава се процјењује како би се утврдио износ обезвјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Обезвјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се обезвјеђење третира као смањење ревалоризационе резерве до ревалоризованог износа.

Ако се касније поништи обезвјеђење, вриједност средства приказана у финансијским извјештајима се повећава до промијењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезвјеђење. Поништење обезвјеђења се рачуна као приход текућег периода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се поништење обезвјеђења третира као повећање ревалоризационе резерве. На дан 31. децембар 2022. године, је извршена процјена овлашћеног процјењивача архитектонско-грађевинске струке. На дан 31. децембар 2024. године интерном документом Друштва „Извјештај о обављеној процјени вриједности (обезвјеђења) некретнина“ констатовано је да не постоје индикације да је вриједност некретнина (функционалних и инвестиционих) обезвјеђена.

3.25. Издвојена средства за превентиве

Издвојена средства за превентиву се могу користити за потребе превентиве у складу са интерним актом и прописима за превентиву као и европским стандардима донијетим од стране Европског комитета осигурања.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Процјене и претпоставке се стално преиспитују. Измјене књиговодствених процјена признају се у периоду измјене уколико се односе само на тај период или у периоду измјене у будућим периодима уколико измјена утиче на текући и будуће периоде.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, која носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у наредном тексту:

Процјењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње или гдје год постоји индикација о значајним промјенама одређених претпоставки.

Обезвјеђење вриједности средстава

На дан састављања финансијских извјештаја руководство Друштва анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко средство постоји обезвјеђење, надокнадиви износ тог средства се процјењује како би се утврдио износ обезвјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Исправка вриједности потраживања

Друштво обрачунава обезвјеђење сумњивих потраживања у складу са одредбама Правилника о начину процијењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 10/09, број 91/14 и број 57/22) (напомена 3.13.), као и на основу процјене руководства Друштва засноване на историјском искуству. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Процјена резерви штета за настале непријављене штете

Резервисања за настале непријављене штете су процијењена уз помоћ актуарских метода. Извори података коришћених приликом обрачуна резервисања су интерни, преузети из детаљних анализа које се редовно проводе од стране Друштва. Тежиште пажње је на текућим трендовима, а кад у ранијим годинама није било довољно информација које су потребне за поуздану процјену развоја штета, користе се разумне претпоставке.

Резерве за настале непријављене штете се базирају на обрачунима које се раде за сваку врсту осигурања посебно. За сваку врсту осигурања користе се статистички подаци о штетама у више задњих година. За израчун резервисања се користи метода уланчаних лјествица и метода очекиване квоте штета. Руководство верује да нису потребна додатна резервисања, изузев већ приказаних у финансијским извјештајима.

Бенефиције запосленима

Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине на дан 31. децембра 2024. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 5.0% годишње, пројектована стопа раста зарада од 1,02709027% (на основу просјечног раста у последњих 6 година), просјечна флукуација запослених у последњих 5 година 8,099174%, таблице морталитета СФРЈ 1980-1982, укупно за мушки и женски пол, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. Правична вриједност за ове потребе се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати, или обавеза измирити, на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза.

Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Сходно томе, у таквом окружењу није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Друштва, износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

5. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈЕ ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА

	У ВАМ За годину која се завршила 31. децембар	
	2024.	2023.
Обрачуната премија осигурања	32,331,477	30,250,577
Обрачуната премија саосигурања	586,658	439,560
Укупно обрачуната премија	32,918,135	30,690,137
Промјена преносне премије осигурања	(960,980)	(1,035,906)
Промјена преносне премије саосигурања пасивна	-	-
Промјена преносне премије осигурања и саосигурања	(960,980)	(1,035,906)
Приход од преносне премије саосигурања - активна	(24,134)	(64,561)
Приход преносне премије реосигурања	-	-
Укупна промјена преносне премије	(985,115)	(1,100,468)
Укупно приход од премије осигурања	31,933,020	29,589,669

У 2024. години Друштво је остварило раст укупне обрачунате премије осигурања за 7,26% у односу на претходну годину, а приход од премије се повећао за 7,92%. Обрачуната премија осигурања је већа за 6,88% док је обрачуната премија саосигурања већа за 33,46% у односу на прошлу годину.

6. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У ВАМ За годину која се завршила 31. децембар	
	2024.	2023.
Приход од учешћа у накнади штета из саосигурања	317,008	363,013
Приход од учешћа у накнади штета из реосигурања у иностранству	781,166	1,028,878
Приход од учешћа у накнади штета из реосигурања у земљи	18,529	96,268
Приход од смањења резервисања (напомена 26)	849,103	564,132
Приход од укидања резервисања -превентива	-	75,962
Приход од поврата пореских и других дажбина	4,473	11,250
Приход од провизије реосигурања и саосигурања	233,691	307,568
Приход од регреса	546,887	718,453
Приход од закупнине некретнина, постројења и опреме	207,434	124,499
Остали пословни приходи	3,135	5,645
Приход по основу добијених спорова	15,303	178,714
Приход по основу камата од добијених спорова	8,064	49,496
Приходи од продаје зелене карте	36,236	38,336
Приход од услужних штета	93,819	73,941
3,114,849	3,636,155	

Други пословни приходи су мањи за 14,34% у односу на претходну годину. Смањење прихода је већим дијелом посљедица мањег прихода по основу учешћа у накнади штета из реосигурања у иностранству за 24,08% и мањег прихода по основу учешћа у накнади штета из реосигурања у земљи за 80,75% у односу на прошлу годину. Такође, евидентно је смањење прихода по основу добијених спорова за 91,44% (2023. године Друштво је добило спор у износу од 178.714 КМ у поступку ревизије), смањење прихода од регреса за 23,88% и смањење прихода од провизије реосигурања и саосигурања за 24,02%. Прихода од укидања резервисања-превентива није било у 2024. години.

Друштво је имало повећање прихода од смањења резервисања у односу на прошлу годину за 50,52% али Друштво није смањило укупне резерве за штете већ их повећало у 2024. години (расход од повећања резервисања за штете је за 6,94% већи у односу на претходну годину) Приход од закупнине некретнина се повећао за 66,61% што је резултат повећања појединих закупнина и издавање у закуп нове пословне зграде. Такође и приход од услужних штета се повећао за 26,88% односно Друштво је обрадило значајно више услужних штета у 2024. години.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

7. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНИ ДОПРИНОСИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2024.	2023.
Допринос Заштитном фонду РС и ФБиХ	153,167	147,164
Допринос Агенцији за осигурање РС, Агенција за надзор ФБиХ	275,876	252,162
Допринос Бироу зелене карте БиХ	46,457	43,956
Допринос за превентиву (напомена 27)	290,993	272,164
Ватрогасни допринос	120	120
	766,613	715,567

Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе су већи за 7,13% у односу на претходну годину, а то је резултат константног раста премије на коју се обрачунавају наведени доприноси.

8. НАКНАДЕ ШТЕТА ИЗ ОСИГУРАЊА И ОСТАЛЕ НАКНАДЕ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2024.	2023.
Ликвидиране штете и трошкови процјене штета	14,343,153	13,291,321
Расходи по основу реосигурања и саосигурања	2,529,633	2,874,388
Расходи по основу реосигурања-трошак преносне премије реосигурања и саосигурања	231,373	651,445
Расход од повећање резервисања за штете (напомена 26)	995,482	930,918
	18,099,642	17,748,072

Накнаде штета из осигурања и остале накнаде су веће за 1,98% у односу на претходну годину. Ликвидиране штете и трошкови процјена штета су веће за 7,91% у односу на претходну годину. Расходи по основу реосигурања и саосигурања су мањи за 12% а самим тим и расходи по основу преносне премије реосигурања и саосигурања су мањи за 64,48% у односу на претходну годину.

Расход од повећања резервисања за штете је већи за 6,94% у односу на претходну годину.

9. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2024.	2023.
Трошкови бруто зарада и накнада зарада	4,541,679	4,199,832
Остали лични расходи и накнаде	513,860	404,392
Резервисања за бенефиције запослених (напомена 22)	6,681	8,856
Трошкови закупа	74,417	88,579
Трошкови рекламе и пропаганде	6,624,455	5,608,334
Остале непроизводне услуге	692,220	679,286
Репрезентација	143,635	130,302
Трошкови осигурања	51,010	45,904
Трошкови платног промета	121,730	114,146
Непроизводне услуге	605,838	649,164
Остали нематеријални трошкови	208,695	191,680
Трошкови материјала, горива и енергије	442,882	441,315
Трошкови амортизације	225,388	251,783
Трошкови амортизације-закупи МРС 16	636,329	592,910
Трошкови амортизације по основу леасинга	56,612	17,816
Трошкови пореза и доприноса	436,732	359,196
Трошкови провизија	1,448,027	1,296,450
	16,830,190	15,079,944

Укупни трошкови спровођења осигурања су већи за 11,61% у односу на претходну годину. Трошкови бруто зарада и накнада и остали лични расходи су већи за 9,80% у односу на

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

претходну годину. Укупни трошкови амортизације су већи за 6,16% у односу на претходну годину, те се раст трошкова односи на повећање трошкова амортизације за закупе по МРС 16 за 7,32% и трошкове

амортизације по основу лизинга за 217,77% (куповина возила на леасинг).

Највеће повећање се односи на повећање трошкова рекламе и пропаганде за 18,12% који су одраз повећања премије осигурања као и повећања раста већине трошкова у 2024. години. Такође, дошло је до раста и трошкова провизије за 11,69% у односу на претходну годину.

Дошло је повећања и осталих трошкова али у безначајном износу а то су: повећање осталих непроизводних услуга за 1,90%, повећање трошкова репрезентације за 10,23%, повећање трошкова осигурања за 11,12%, повећање трошкова платног промета за 6,64%, повећање осталих нематеријалних трошкова за 8,88% и повећање трошкова материјала, горива и енергије за 0,36% у односу на претходну годину.

Смањење трошкова је остварено код трошкова закупа за 15,99% и трошкова непроизводних услуга за 6,67%.

Остали лични расходи и накнаде за пословну 2024. године у износу од 513,860 ВАМ састоје се од топлотг оброка-федерација, превоза, помоћ породици у случају смрти, отпремнине за одлазак у пензију, накнаде уговора о дјелу, накнаде из уговора о допунском раду, накнаде за Управни одбор и одбор за ревизију и других личних примања.

Остале непроизводне услуге у износу од 692,220 ВАМ састоје се од трошкова птт услуга, (интернета, фиксни и мобилни), трошкова одржавања-рач.опрема, комуналних услуга и др.

10. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2024.	2023.
Приходи од камата на депозите	141,581	166,651
Приходи од камата на обвезнице	370,787	224,151
Приходи од камата	8,545	8,966
Приходи од камата по основу зајма, регреса др	6,862	762
Позитивне курсне разлике	71,875	53,381
	599,650	453,910

Финансијски приходи су већи за 32,11% у односу на претходну годину. Приходи од камата на депозите су мањи за 15,04% док су приходи од камата на обвезнице већи за 65,42%. Друштво је у 2024. години већи дио слободних средстава улагало у хартије од вриједности чији је гарант Држава у односу на депозите код банака. Позитивне курсне разлике су веће за 34,64% јер смо у 2024. години имали доста плаћања у страним валутама а посебно у доларима чија је валута варијала.

11. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2024.	2023.
Расходи камата по дужничко повјер. односима	4,651	24,788
Затезне камате	3,648	3,462
Расходи по закупу МРС 16	38,165	59,718
Расходи камата по леасингу	20,732	7,878
Негативне курсне разлике	74,482	52,792
	141,678	148,638

Финансијски расходи су мањи за 4,68% у односу на претходну годину.

У складу са примјеном МРС 16, дио трошкова по основу закупа пословних простора приказујемо на конту трошка камата по закупу и они су мањи за 36,09% док су расходи камата по леасингу већи за 163,16% у односу на прошлу годину због куповине возила на леасинг. Негативне курсне разлике су веће за 41,09% јер смо у 2024. години имали доста плаћања у доларима чија је валута варијала а и у осталим страним валутама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

12. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	31. децембар
	2024.	2023.
Наплаћена отписана потраживања	640,604	633,698
Добици од продаје хартија од вриједности	3,352	5,909
Добици од продаје некретнина и нематеријалних улагања	52,512	422
Добици од продаје сталних средстава	22,376	20,244
Приходи од смањења и укидања обавеза	8,468	12,854
Остали приходи - добијени спорови, рефун, боловања и др.	56,761	72,650
	784,072	745,776

Остали приходи су већи за 5,14% у односу на претходну годину. Наплаћена отписана потраживања су нешто већа тј. за 1,09% у односу на претходну годину. Добици од продаје хартија од вриједности су мањи за 43,27% у односу на претходну годину. Добици од продаје некретнина у износу од 52,512 БАМ се односи на продају једне инвестиционе некретнине у Лакташима. Добици од продаје сталних средстава су већи за 10,53% и односе се на продају возила. Приходи од смањења и укидања обавеза су мањи за 31,12% у односу на претходну годину. Остали приходи су мањи за 21,87% у односу на претходну годину а односе се на приходе по основу откупа штета – 16,838 БАМ, приход по основу добијених спорова 10,777 БАМ, приход од рефундације боловања 29,008 БАМ и остало 138 БАМ

13. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	31. децембар
	2024.	2023.
Губици од продаје некретнина и нематеријалних улагања	3,109	304
Губици од продаје хартија од вриједности	4,285	2,839
Расходи од исправке вриједности потраживања за премије	523,085	600,369
Расходи по основу директних отписа потраживања	11,900	22,658
Расходи од исправке вриједности осталих потраживања	134,678	247,871
Остали расходи	20,282	32,015
	697,340	906,055

Остали расходи су мањи за 23,04% у односу на претходну годину. Расходи од исправке вриједности потраживања за премију су мања за 12,87%, расходи по основу директних отписа су мањи за 47,48%, расходи од исправке вриједности осталих потраживања су мањи за 45,67% и остали расходи настали по основу изгубљених спорова су мањи за 36,65% у односу на претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

14. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Земљи- ште	Грађевин- ски објекти	Опрема	Укупно некретнине и опрема	Инвести- ционе некретнине	Аванси и опрема у припреми	У ВАМ Немате- ријална улагања
Набавна вриједност							
Стање, 1. јануар 2023. године	31,588	5,262,264	4,010,945	9,273,209	6,870,029	2,005	1,799,877
Набавке у току године	-	-	315,504	315,504	2,456,628	283,452	63,697
Грађев.објекти са правом кориш.-закупи	-	(31,531)	-	(31,531)	-	-	-
Процјена некретнина	-	-	-	-	296,247	-	-
Отписи или продаја – расхоровање, сторно амортизација	-	-	(242,433)	(242,433)	(97,578)	-	-
Прекњижавање и усаглашавање	-	(115,610)	-	(115,610)	115,413	-	-
Стање, 31. децембар 2023.	31,588	5,115,123	4,084,016	9,199,139	9,640,739	285,457	1,863,574
Стање, 01. јанура 2024.	31,588	5,115,123	4,084,016	9,199,139	9,640,739	285,457	1,863,574
Набавке у току године	-	-	466,559	466,559	1,007,798	-	-
Грађев.објекти са правом кориш.-закупи	-	72,004	-	72,004	-	-	-
Процјена некретнина	-	2,072	-	2,072	-	-	-
Отписи или продаја – расхоровање, сторно аморти.	-	-	(271,082)	(271,082)	(78,048)	-	-
Прекњижавање и усаглашавање	-	-	-	-	-	(283,452)	-
Стање, 31. децембар 2024. године	31,588	5,189,199	4,279,493	9,468,692	10,570,489	2,005	1,863,574
Исправка вриједности							
Стање, 1. јануар 2023.	-	656,273	3,495,005	4,151,278	-	-	1,784,059
Амортизација за текућу годину	-	96,931	160,512	257,443	-	-	12,155
Отписи и продаја	-	-	(202,616)	(202,616)	-	-	-
Амортизација за грађ.обј.са пра.кориш.	-	232,986	-	232,986	-	-	-
Прекњижавање и усаглашавање	-	(198)	-	(198)	-	-	-
Стање, 31. децембар 2023.	-	985,992	3,452,901	4,438,893	-	-	1,796,214
Стање, 1. јануар 2024. године	-	985,992	3,452,901	4,438,893	-	-	1,796,214
Амортизација за текућу годину	-	96,742	164,610	261,352	-	-	20,648
Отписи и продаја	-	-	(213,549)	(213,549)	-	-	-
Амортизација за грађ.обј.са пра.кориш.	-	371,162	-	371,161	-	-	-
Прекњижавање и усаглашавање	-	-	-	-	-	-	-
Стање, 31. децембар 2024. године	-	1,453,896	3,403,963	4,857,857	-	-	1,816,862
Садашња вриједност							
- 31. децембар 2024. године	31,588	3,735,303	875,530	4,610,833	10,570,489	2,005	46,712
- 31 децембар 2023. године	31,588	4,129,131	631,115	4,760,246	9,640,739	285,457	67,360

Друштво на дан 31. децембар 2024. године није имало хипотека, залога или других терета на сталним средствима Друштва.

Друштво је на дан 31.12.2022. године извршило процјену инвестиционих и фукионалних некретнина од стране овлашћеног процјенивача некретнина.

Инвестиционе некретнине су веће за 9,64% у односу на претходну годину. Набавке инвестиционих некретнина у износу од 1,007,798 БАМ се односе на добијени пословни објекат на локацији Саве Мркања 9, Бања Лука а према Уговору о регулисању међусобних права и обавеза са преносом права својине на

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

непокретности, без накнаде (ОПУ2251/23) и Анексом уговора Друштво је на дан

19. јануар 2024. године ангажовало овлашћеног процјењивача за процјену вриједности инвестиционе некретности добијене без накнаде на локацији Саве Мркаља 9, Бања Лука, те процјењена вриједност наведене некретности износи 196,000 BAM. Други објект је активација техничког прегледа у Дервенти у износу од 811,798 BAM при чему смо скинули са конта објекти у припреми 283,452 BAM (дио средстава уложених у објект у 2023. години) а остатак је улагање у току 2024. године и по процјени овлашћеног процјенитеља.

Инвестиционе некретности су се смањиле за 78,048 BAM јер је Друштво продало једну инвестициону некретност у Лакташима.

Грађевински објекти су мањи за 9,54% у односу на претходно годину. Повећање грађевинских објеката за 2.072 BAM је повећање удјела Дунав осигурања а.д. Бања Лука у грађевинском објекту Бироа Зелене карте због изласка једне чланице. Док се повећање од 72,004 BAM односи на повећање грађевинских објеката са правом кориштења – МРС 16 а разлог је повећање цијена закупа и нових уговора у 2024. години. Смањење грађевинских објеката се односи на амортизацију грађевинских објеката и амортизацију за грађевинске објекте са правом кориштења.

Опрема се повећала за 38,73% у односу на претходну годину. Опрема се повећала за 466,559 BAM а односи се на куповину возила, набавку опреме за технички преглед Дервента, навака опреме –рачунари, намјештај и остало.

На дан 31. децембар 2024. године интерном документом Друштва „Извјештај о обављеној процјени вриједности (обезвјеђења) некретности“ констатовано је да не постоје индикације да је вриједност некретности (функционалних и инвестиционих) обезвјеђена.

15. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Учешће у капиталу зависног правних лица		
- Дунав ауто д.о.о. Бања Лука (100%)	2,000	2,000
Минус: Исправка вриједности учешћа	(2,000)	(2,000)
	-	-
Дугорочни финансијски пласмани (депозити) и зајам:		
Банка Поштанска штедионица а.д. Бања Лука	1,700,000	700,000
Атос банка а.д. Бања Лука	250,000	250,000
МФ банка БЛ	250,000	3,250,000
Наша банка а.д. Бања Лука		-
Нова банка БЛ		-
Одобрени зајам	54,833	68,833
Дугорочни финансијски пласмани (остало):	2,254,833	4,268,833
	2,254,833	4,268,833
Хартије од вриједности које се држе до доспијећа:		
Атлант ББ д.о.о. Бања Лука - обвезнице	-	-
МКД Синергија Плус - обвезнице	-	-
Општина Лопаре - обвезнице	-	-
	-	-
Хартије од вриједности расположиве за продају:		
ХоВ које служе за покриће техничких резерви неживотних осигурања		
- Обвезнице Владе Републике Српске	10,408,691	8,683,946
	10,408,691	8,683,946
Остали дугорочни финансијски пласмани:		
Резервни фонд бироа ЗК	400,000	400,000
Дугорочни кредити и депозит за запослене	46,908	51,923
Фонд за накнаду штета Бироа ЗК	237,883	237,883
	684,791	689,806
	13,348,315	13,642,586

Укупно дугорочни финансијски пласмани су мањи за 2,16% у односу на претходну годину. Улагање у дугорочне финансијске пласмане-депозите је смањено за 47,18% док је улагање у дугорочне финансијске пласмане – ХОВ повећано за 19,86%. Остали дугорочни финансијски пласмани су мањи за 9,66% у односу на претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

16. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕМИЈЕ

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Потраживања за премију осигурања-неживот	5,249,924	5,130,765
Потраживања за премију саосигурања	174,464	115,585
	5,424,388	5,246,350
Минус:		
- Исправка вријед. потраж. за премију-неживот	(1,779,817)	(2,001,838)
	(1,779,817)	(2,001,838)
	3,644,571	3,244,512

Нето потраживања по основу премије осигурања су већа за 12,33% у односу на претходну годину. Потраживања по основу премије без исправке су већа за 2,32% док су потраживања за премију саосигурања већа за 50,94% у односу на претходну годину.

16. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕМИЈЕ (наставак)

Кретања на исправци вриједности потраживања по основу премије и осталих потраживања

	Исправка потраживања по основу премије.	Исправка осталих потраживања
Стање на 1. јануар 2023. године	2,099,834	3,026,558
Повећања у току године (напомена 13)	600,369	247,871
Наплаћена исправљена потраживања (напомена12)	(544,288)	(90,008)
Коначан отпис	(154,077)	(116,839)
Стање на дан 31. децембра 2023. године	2,001,838	3,067,582
Повећања у току године (напомена 13)	523,085	133,117
Наплаћена исправљена потраживања (напомена12)	(547,429)	(84,757)
Коначан отпис	(197,678)	(820,315)
Стање на дан 31. децембар 2024. године	1,779,817	2,295,627

Исправка потраживања по основу премије је мања за 11,09% док је исправка осталих потраживања мања за 25,16% у односу на прошлу годину. Коначан отпис по основу премије се односи на отпис свих потраживања гдје је завршен стечај, ликвидација, фирма угашена, код којих је наступила застара потраживања односно апсолутна застара. Коначан отпис осталих потраживања - регреса се односи на отпис по основу застаре и обуставе извршног поступка по основу судског рјешења.

17. ОСТАЛА ПОТРАЖИВАЊА

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Потраживања од учешћа у накнади штета	44,705	-
Потраживања по основу регреса	1,178,873	1,876,170
Потраживања по основу услужних штета	115,266	80,945
Потраживања по основу издатих зелених кар.	306	1,344
Остала потраживања из специфичних извора	-	10,038
Потраживања по основу датих аванса за штете	32,507	32,507
Потраживања за камату	252,462	198,670
Потраживања по основу доспјелих ХОВ	-	-
Потраживања по основу добијених судских спорова	855,467	851,975
Потраживања од повезаних правних лица	97,774	106,976
Потраживања по основу датих аванса	148,775	93,468
Потраживања од запослених	96,623	142,566
Потраживања за издати пословни простор	29,353	21,346
Остала потраживања	831,536	847,960
	3,683,649	4,263,966

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

Минус. Исправке вриједности:		
- потраживања за регресе	(779,499)	(1,475,361)
- потраживања за дате авансе за штете	(32,507)	(32,507)
- потраживања по основу услужних штета	(45,495)	(45,495)
- потраживања по основу издатих зел. карата	(36)	(989)
- осталих потраживања из специфичних извора	-	-
- потраживања за камате	(9,204)	(9,204)
- потраживања за издати пословни простор	(3,500)	(3,500)
- потраживања од повезаних правних лица	(97,774)	(97,774)
- потраживања за добијене спорове	(585,908)	(585,908)
- потраживања од запослених	(3,504)	(88,386)
- потраживања по основу датих аванса	(8,744)	(8,744)
- осталих потраживања	(729,456)	(719,714)
	(2,295,627)	(3,067,582)
	1,388,022	1,196,384

Остала потраживања су већа за 16,02% у односу на претходну годину.

18. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Орочени депозити и одобрени зајмови:		
Банка Поштанска штедионица а.д. Бања Лука	450,000	2,350,000
МФ банка БЛ	3,150,000	550,000
Наша банка а.д. Бања Лука	250,000	250,000
Нова банка БЛ	-	100,000
Адико банка ад БЛ	-	-
Одобрени зајмови	-	-
	3,850,000	3,250,000
Финансијска средства по фер вриједности кроз БУ намијењена трговању:		
Хартије од вриједности - ПИФ Zepter	-	-
Хартије од вриједности - ППЛП-Проит плус	8,455	9,139
Хартије од вриједности - Кристал фонд	-	-
DUIF Kristal Invest-OAIF Opportunity fund	-	-
DUIF-Kristal Invest-OMIF Future fund	23,236	23,042
DUIF-Kristal Invest-OMIF Maximus fund	28,045	28,487
	59,736	60,669
	3,909,736	3,310,669

Краткорочни финансијски пласмани и финансијска средства су већи за 18,10% у односу на претходну годину. Краткорочни финансијски пласмани се односе на орочене депозите који су орочени до годину дана код пословних банака, са каматном стопом у распону од 1,50% до 2,30% годишње и већи су за 18,46% у односу на претходну годину. Финансијска средства намијењена трговању су мања за 1,54% у односу на претходну годину.

19. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Жиро рачун	2,315,162	2,343,835
Девизни рачуни	369,935	144,279
Благајна	1,230	4,123
Резервисана средства	-	-
	2,686,327	2,492,236

Готовина и готовински еквиваленти су већи за 7,79% у односу на претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

20. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Разграничени трошкови прибаве осигурања	2,894,889	2,656,285
Преносна премија реосигурања	421,730	569,209
Преносна премија саосигурања	166,933	253,385
Резервисане штете на терет реосигураваача	826,724	620,688
Резервисане штете на терет саосигураваача	26,208	166,272
Разграничени трошкови реосигурања	168,114	179,410
Разграничени трошкови саосигурања	79,995	110,913
Разграничени трошкови – леасинг	93,080	30,831
Остала активна временска разграничења	996,529	948,521
	5,674,201	5,535,514

Активна временска разграничења су већа за 2,51% у односу на претходну годину. Разграничени трошкови прибаве осигурања су већи за 8,98%, преносна премија реосигурања је мања за 25,91 а преносна премија саосигурања је мања за 34,12% у односу на претходну годину. Резервисане штете на терет реосигураваача су веће за 33,19% а резервисане штете на терет саосигураваача су мање за 84,24% у односу на претходну годину. Разграничени трошкови реосигурања су мањи за 6,30%, разграничени трошкови саосигурања су мањи за 27,88%, резграничени трошкови-леасинг су већи за 201,91% (набавка возила на леасинг) и остала активна временска разграничења су већа за 5,06% у односу на претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

21. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	31. децембар 2024.	У ВАМ 31. децембар 2023.
Акцијски капитал	15,341,300	15,341,300
Емисиони губитак	(3,796,171)	(3,928,258)
Законске резерве	15,215	15,215
Ревалоризационе резерве	1,047,334	1,047,334
Нереализовани добици по основу фин. средстава	747,082	572,701
Нереализовани губици по основу фин. средстава	(431,747)	(363,272)
Добитак текуће године	227,005	132,088
Основни капитал	13,150,018	12,817,108

Капитал Друштва на дан 31.12.2024. године износи 15,341,300 ВАМ и састоји се од 153,413 редовних акција класе „А“ номиналне вриједности 100 КМ по једној акцији.

Емисиони губитак са стањем на дан 31. децембар 2024. године у износу од 3,796,171 КМ настао је у 2015. години, у двије емисије акција испод номиналне вриједности током 2015. године.

Законске резерве у износу од 15,215 КМ настале су издвајањем из акцијског капитала и дијелом из добити Друштва на основу Закона о привредним друштвима, који дефинише да се ове резерве издвајају из добити све док резерва не достигне износ од 10% основног капитала.

Ревалоризационе резерве износе 1,047,334 КМ, а представљају ефекат процијене фер вриједности грађевинских објеката, а која је извршена на дан 31.12.2022. године од стране овлашћеног процјењивача.

Нереализовани добици у износу од 747,082 КМ односе се на добитке по основу повећања фер вриједности ХОВ које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају.

Нереализовани губици у износу од 431,747 КМ односе се на губитке по основу смањења фер вриједности ХОВ које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају.

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембар 2024. године је била сљедећа:

	Број акција	У ВАМ	%
Dunav Stockbroker а.д. Београд	125,089	12,508,900	81.53742
Дунав осигурање а.д. Београд	12,885	1,288,500	8.39890
Интеграл инжењеринг а.д. Бања Лука	3,953	395,300	2.57671
Софтић Џенис	1,722	172,200	1.12246
Митровић Стефан	1,675	167,500	1.09182
Антонијевић Небојша	1,263	126,300	0.82327
Бањалучка пивара а.д. Бања Лука	787	78,700	0.51299
DUIF Management Solutions -OMIF VB FOND	608	60,800	0.39632
Јанковић Славиша	467	46,700	0.30441
Остали мали акционари	4,964	496,400	3.23571
	153,413	15,341,300	100.00

Номинална вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембар 2024. године износи 100 КМ. Према подацима са Бањалучке берзе, тржишна вриједност акција Друштва на дан 31. децембар 2024. године износи 34,00 ВАМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

22. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	31. децембар 2024.	У ВАМ 31. децембар 2023.
Резервисања за бенефиције запослених	80,182	73,501
Остала резервисања	-	-
	80,182	73,501

Дуготочна резервисања су већа за 9,09% у односу на претходну годину.

Кретања на дугорочним резервисањима у пословној 2024. и 2023. години су била следећа:

	Резервисања за накнаде и бенефиције запослених	Остала резерви- сања	Укупно
Стање 1. јануар 2023.	64,645	0	64,645
Повећање резервисања	8,856	-	8,856
Смањење резервисања	-	-	-
Исплата резервисања	-	-	-
Стање 31. децембар 2023.	73,501	0	73,501
Повећање резервисања (напомена 9)	6,681	-	6,681
Смањење резервисања	-	-	-
Исплата резервисања	-	-	-
Стање 31. децембар 2024.	80,182	0	80,182

Резервисања за бенефиције за запослене на дан 31. децембар 2024. године у износу од 80,182 ВАМ се односе на резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Друштва на отпремнину у складу са IAS 19 – бенефиције запослених. Основне претпоставке кориштене приликом обрачуна резервисања за бенефиције запослених објелодањене су у напомени 4.

23. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2024.	У ВАМ 31. децембар 2023.
Обавезе по основу дугорочних закупа МРС 16	254,672	565,929
Обавезе по финансијском леасингу	428,456	198,934
	683,128	764,863

Дугорочне обавезе су мање за 10,69% у односу на претходну годину. Обавезе по финансијском лизингу односе се на набавку службених аутомобила посредством друштва Porsche leasing d.o.o. и већи су 115,38% у односу на претходну годину. Обавезе по основу дугорочних закупа МРС 16 су мање за 55% у односу на претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

24. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Обавезе по основу штета и уговорених износа	-	-
Краткорочне обавезе по основу закупа-МРС16	128,676	140,439
Добављачи у земљи и у иностранству	1,163,613	1,150,669
Обавезе за премију реосигурања и саосиг.	1,079,254	1,090,136
Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	20,016	13,068
Обавезе за порез из резултата	22,262	7,541
Обавезе за доприносе на зараде	165,103	244,446
Обавезе за нето зараде	491,650	448,565
Обавезе за порезе на зараде	48,368	45,196
Обавезе за уговоре о дјелу	12,454	17,448
Обавезе за накнаде члановима УО и ОР	37,216	28,800
Обавезе за закуп	69,914	50,564
Остале краткорочне обавезе	1,059,981	842,174
Одложене пореске обавезе-пореска амортизација	55,348	52,167
	4,353,853	4,131,213

Краткорочне обавезе су веће за 5,39% у односу на претходну годину. Краткорочне обавезе по основу закупа – МРС 16 су мање за 8,38% у односу на претходну годину. Обавезе према добављачима у земљи и иностранству су веће за 1,12%, обавезе за премију реосигурања и саосигурања су мање за 1%, обавезе за порезе, доприносе и др.дажбине су веће за 53,16%, обавезе за порез из резулзаа су веће за 195,19%, обавезе за доприносе на зараде су мање за 32,46%, обавезе на порезе на зараде су веће за 7,02%, обавезе за уговоре о дјелу су мање за 28,62%, обавезе на накнаде члановима УО и ОР су веће за 29,22%, обавезе за закуп су веће за 38,27%, остале краткорочне обавезе су веће за 25,86% и одложене пореске обавезе су веће за 6,10% у односу на претходну годину.

25. ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Неживотно осигурање:		
Стање преносне премије неживотног осигурања на почетку године	16,096,515	15,060,914
Стање преносне премије саосигурања на почетку године	200,967	136,407
Повећање преносне премије (напомена 5)	960,980	1,035,600
Повећање преносне премије саосигурања (напомена 5)	24,134	64,561
Стање преносне премије на крају године	17,282,596	16,297,482

Преносна премија је већа за 6,04% или у апсолутном износу за 985,114 БАМ у односу на претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

26. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ШТЕТЕ

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Резервисане штете		
Резервисање за пријављене штете	5,783,394	4,816,464
Резервисања за рентне штете	1,113,561	1,106,091
Резервисање за настале непријављене штете	2,334,576	3,182,573
Резервисање за индиректне трошкове	116,622	96,646
Резервисање за удјеле у штетама реосиг.	826,724	620,688
Резервисање за удјеле у штетама саосиг.	26,208	166,272
	10,201,085	9,988,734

Резервисане штете су веће за 2,13% или у апсолутном износу за 212,351 БАМ у односу на претходну годину.

Резервисања за штете

Кретање на резервисањима за штете неживотног осигурања у пословној 2024. и 2023. години може се приказати, на сљедећи начин:

	Резерви- сање за настале непријављ- ене штете	Резервиса- ње за настале пријављене неликвиди- ране штете	Резервиса- ња за ренте	Резервисања за директне и индиректне трошкове обrade штета	Укупно
Стање, 1. јануар 2023. године	3,636,020	4,398,162	1,096,515	88,376	9,219,073
Повећање резервисања на терет реосигуравања	-	402,875	-	-	402,875
Повећање резервисања у току године	1,378,749	9,537,763	160,098	55,203	11,131,813
Смањење резервисања у току године	(1,832,196)	(8,735,376)	(150,522)	(46,933)	(10,765,027)
Стање, 31. децембар 2023. године	3,182,573	5,603,424	1,106,091	96,646	9,988,734
Повећање смањење резервисања на терет реосигуравача		65,973			65,973
Повећање резервисања у току године	1,175,357	10,710,593	75,824	53,174	12,014,948
Смањење резервисања у току године	(2,023,354)	(9,743,664)	(68,354)	(33,198)	(11,868,570)
Стање, 31. децембар 2024. године	2,334,576	6,636,326	1,113,561	116,622	10,201,085

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

27. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У ВАМ	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Допринос за превентиву	47,887	20,340
Одложене пореске обавезе -функционалне некретнине	114,050	114,050
	161,937	134,390

Пасивна временска разграничења су већа 20,5% у односу на претходну годину. Допринос за превентиву је већи за 135,43% у односу на претходну годину.

Кретање на доприносу за превентиву у пословној 2024. и 2023. години може се приказати, на следећи начин:

	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Стање на почетку године	20,340	185,093
Издавање на терет расхода (напомена 7)	290,993	272,164
Исплата средстава превентиве у току године	(263,446)	(360,954)
Смањење обавезе по основу укидања прев.	-	(75,963)
Стање на крају године	47,887	20,340

Кориштење средстава превентиве у току 2024. године се односи на исплату осигураницима: за набавку противпожарне опреме, ватрогасног возила, набавку опреме за превентивни сервис, набавка опреме кочиони систем, адаптацију интерне радионице за ремонт возила и поправке машина за одржавање, превентивни сервис грађевинске опреме и машина, а све у циљу предупређења и смањења настанка штетних догађаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

28. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

(а) Компоненте пореза на добит

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Порески расходи периода	(24,775)	(13,506)
Одложени порески расходи	(3,181)	(12,056)
Одложени порески приходи периода	-	-
	(27,956)	(25,562)

(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије
опорезивања и прописане пореске стопе

	У ВАМ	
	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Добитак, прије опорезивања	254,961	157,650
Порез на добитак по стопи од 10%	25,496	15,765
Порески ефекат расхода / прихода који нису признати код одређивања опорезиве добити	(3,902)	(14,315)
Порески ефекат амортизације	3,181	12,056
Порески добитак-губитак	24,775	13,506
Порез на добитак	-	-
Ефективна пореска стопа	0%	0%

в) Одложене пореске обавезе

	У ВАМ	
	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Стање 1. јануара	52,167	40,111
Пореска амортизација	3,181	12,056
Ефекти процјене вриједности некретнина	-	-
Стање 31. децембра	55,348	52,167

29. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

	У ВАМ	
	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Стање 1. јануара	184,453	3,322
Ванбилансна евиденција	159,843	181,131
Стање 31. децембра	344,296	184,453

Ванбилансна евиденција у износу од 344,296 БАМ се односи на:

- Гаранцију 571-ГЦ2024/129 у износу 1,962 БАМ од 17.12.2024. године
- Гаранцију 571-ГЦ2024/124 у износу 3,144 БАМ од 04.12.2024. године
- Гаранцију 571-ГЦ2024/36 у износу 1,946 БАМ од 08.03.2024. године
- Финансијски лизинг са друштвом Porsche leasing d.o.o. у укупном износу 337,244 БАМ (салдо дуга) за набавку 16 службених аутомобила.

Друштво има одобрен оквирни кредит за гаранције од 15.02.2019 број: 571-ОК2019/4.2 у износу од 40,000 БАМ.

Неискориштени износ лимита на дан 31.12.2024 оквирног кредита за гаранције износи 7,052 БАМ, у складу са извјештајем о текућим задужењима пословног субјекта од Централног регистра кредита у Босни и Херцеговини.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

30. ИНТЕРНИ ОДНОСИ

Повезана лица Друштва (чланице Дунав групе) у току пословне 2024. године, као и на дан 31. децембар 2024. године су :

1. Дунав Ауто д.о.о. Бања Лука,
2. Дунав Stockbroker а.д. Београд,
3. Дунав-Ре а.д.о. Београд,
4. Дунав осигурање а.д.о. Београд,
5. Дунав Ауто д.о.о. Београд,
6. Дунав Друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд,
7. Дунав ауто логистика д.о.о. Београд

	31. децембар 2024.	У ВАМ 31. децембар 2023.
БИЛАНС СТАЊА		
АКТИВА		
Дугорочни финансијски пласмани - Учешћа у капиталу зависних правних лица		
Потраживања за премију		
Дунав ауто д.о.о. Бања Лука	-	-
Потраживања за премију реосигурања		
Дунав-Ре а.д.о. Београд	-	-
Потр.по осн.учешћа у накнади штета у земљи-реосиг		
Дунав-Ре а.д.о. Београд	36,751	-
Потраживања из спец.посл-усл.штете		
Дунав осигурање а.д.о. Београд	44,910	10,247
Остала потраживања		
Дунав-Ре а.д.о. Београд	-	-
Дунав осигурање а.д.о. Београд	7,189	7,189
Дунав ауто д.о.о. Бања Лука	147,122	114,472
Дунав турист	-	331
УКУПНО АКТИВА	235,972	132,239
ПАСИВА		
Краткорочне обавезе		
Дунав-Ре а.д.о. Београд	839,416	743,710
Дунав осигурање а.д.о. Београд	4,944	4,807
Дунав ауто д.о.о. Бања Лука	265	539
Дунав турист	-	-
УКУПНО ПАСИВА	844,625	749,056

БИЛАНС УСПЈЕХА

	31. децембар 2024.	У ВАМ 31. децембар 2023.
Приходи од премија осигурања неживотних осигурања		
ДУНАВ АУТО БАЊА ЛУКА	414	468
Провиз.по осн.уг.о реос.и ретроц.-по осн.пред.РД		
ДУНАВ РЕ БЕОГРАД	135,765	196,173
Приходи по основу учешћа у накнади штета		
ДУНАВ РЕ БЕОГРАД	778,126	1,028,878
Приходи од закупнина		
ДУНАВ АУТО БАЊА ЛУКА	20,400	17,250
Приход од укидања резервисања		
ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ БЕОГРАД		
Приходи од услужних обрада и процена штета		
ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ БЕОГРАД	90,296	69,955
Остали приходи од премије-реосигу-ино		
ДУНАВ РЕ БЕОГРАД		-
Остали приходи		
ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ БЕОГРАД		-
ДУНАВ АУТО БАЊА ЛУКА		-
Укупно приходи	1,025,002	1,312,724

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

РАСХОДИ

Расходи по основу премија реосигурања		
ДУНАВ РЕ БЕОГРАД	1,012,715	1,401,422
Трошкови накнаде штета		
ДУНАВ РЕ БЕОГРАД-трошкови вјештачења		
ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ БЕОГРАД	237,209	-
Трошкови посредовања у осигурању		
ДУНАВ АУТО БАЊА ЛУКА	69,435	54,145
Трошкови закупнине		
ДУНАВ АУТО БАЊА ЛУКА		
ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ БЕОГРАД	3,607	3,788
Трошкови рекламе и пропаганде ТП		
ДУНАВ АУТО БАЊА ЛУКА	7,228	9,652
Остали расходи		
ДУНАВ РЕ БЕОГРАД -обавезе за провизију	-	-
ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ БЕОГРАД	-	-
ДУНАВ АУТО БАЊА ЛУКА	549	877
ДУНАВ ТУРИСТ	-	-
Укупно расходи	1,330,742	1,469,885

Трансакције са повезаним правним лицима приказане су кроз биланс стања и биланс успјеха, односно међусобна потраживања и обавеза, као и приходи и расходи који су и описани у прегледу.

Трансакције са ДУНАВ-РЕ а.д.о. Београд се односе на уговоре о реосигурању, а обухватају премију реосигурања, провизију по уговору о реосигурању и штете на терет реосигураваача.

Трансакције са ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ а.д.о. Београд се односе на штете по основу зелене карте, услужну процјену и исплату штета по основу зелене карте, закупа пословног простора и плаћене порезе на имовину.

Трансакције са ДУНАВ АУТО-м д.о.о. Бања Лука се односе на закуп пословног простора, приход по основу премије осигурања, трошкове по основу услуга техничког прегледа.

Накнаде члановима Управе и другим особама на кључним руководећим положајима биле су:

	У ВАМ	
	Година која се завршила	
	31. децембар	
	2024.	2023.
Бруто плате управе	172,316	171,990
Накнада Управном одбору	80,517	61,223
Накнаде Одбору за ревизију	23,000	19,200
	275,833	252,413

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОСИГУРАЊА

Друштво закључује активне уговоре о осигурању којима се ризик осигурања преноси са клијената на Друштво, као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са Друштва на реосигуравааче.

По својој природи сваки појединачан ризик осигурања је случајан и непредвидив. Код пружања једне или више врста осигурања, основни ризик произилази из чињенице да укупна штета и накнада плаћена по уговору пређу износ премије или преузетих обавеза по поједином ризику, због учесталости или величине штета.

Основни видови осигурања су: осигурање од незгоде, осигурање имовине, осигурање од аутоодговорности, потпуно осигурање моторног возила (каска), осигурање робе у транзиту и путничко (здравствено) осигурање.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОСИГУРАЊА (наставак)

Друштво преноси дио ризика, који се односи на осигурање имовине, на реосигуравача. За одређене врсте осигурања максимална изложеност ризику је ограничена кроз уговоре о осигурању од незгоде, као и од кумулативне штете, у зависности од потребе која произилази из овог одређеног ризика.

Управљање ризиком осигурања има за циљ да омогући Друштву остварење добити на начин да се не угрозе основни интереси осигураника, корисника осигурања и других поверилаца, као ни стабилност пословања.

Друштво непрекидно прати сопствену изложеност ризику осигурања, што обухвата препознавање, процјењивање и мјерење ризика, те на основу тога доношење одговарајућих одлука и предузимање конкретних активности. Праћење кључних показатеља који су од значаја за управљање ризиком унапријеђено је како у погледу обухватности, тако и по питању поузданости.

Редовни пословни извјештаји за руководство Друштва садрже сљедеће информације:

- остварене пословне резултате - у односу на планове, циљеве и стандарде,
- показатеље реализације премије и штета по линијама производа,
- маргину солвентности, гарантну резерву, техничке резерве,
- структуру и адекватност улагања техничких резерви,
- анализе адекватности резервисаних штета и
- друге показатеље управљања ризицима утврђене прописима.

Реосигурање и саосигурање

Према Правилнику о условима и начину саосигурања и реосигурања, вишкове ризика изнад сопственог самопридржаја Друштво пласира у реосигурање или у саосигурање. Самопридржај је дио ризика који Друштво може покрити сопственим средствима, али тако да исплатом штета остане солвентно.

Највећи износ до кога Друштво може својим средствима покривати обавезе из уговора о осигурању утврђује се Одлуком о табели максималног самопридржаја, Одлука о табели максималног самопридржаја се доноси сваке године од стране Управног одбора друштва, а на приједлог стручне комисије за наредну годину.

Фактори који одређују самопридржај су финансијски капацитет и технички капацитет. Финансијски капацитет Друштва су резерве којима оно располаже. Технички капацитет је одређен величином и структуром портфеља осигурања Друштва.

Друштво је непокривене вишкове ризика изнад максималног самопридржаја у 2024. години обезбјеђивало закључивањем ексцедентног уговора о реосигурању имовинских ризика, уговора о реосигурању вишка штете за домаћу аутоодговорност, уговора о квотном реосигурању усјева и плодова.

Друштво је вишак штете по основу зелене карте БиХ, покрило Уговором о реосигурању зелене карте код Бироа зелене карте БиХ, којим је дефинисано покриће и обавеза реосигуравача за штетне догађаје, које прелазе самопридржај Друштва. Према наведеном уговору, висина самопридржаја које осигуравајуће друштво може носити износи максимално 200,000 EUR (еквивалент: 391,166 BAM).

Уговором о ексцедентном реосигурању имовинских ризика реосигурани су вишкови ризика изнад самопридржаја цедента у периоду 01. јануар – 31. децембар 2024. године код сљедећих осигурања: осигурање од пожара и других опасности изван индустрије и занатства, осигурање од пожара и других опасности у индустрији и занатству, осигурање техничких грана, осигурање одговорности, остала осигурања имовине, осигурање финансијских губитака.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОСИГУРАЊА (наставак)

Максимални самопридржај за 2024. годину:

Ред бр.	Група осигурања, тарифа, класа, врста осигурања, начин осигурања, догађај		Износ (самопридржаја) и КМ
1	2		3
1)	ЦИВИЛ И ИНДУСТРИЈА	1. Осигурање од пожара и других опасности изван индустрије и занатства -Тарифа I	950.000,00
		2. Осигурање од опасности провалне крађе и разбојништва -Тарифа IV	300.000,00
		3. Осигурање стакла од лома -Тарифа V	160.000,00
		4. Остала осигурања	140.000,00
		5. Осигурање од пожара и других опасности у индустрији и занатству - Тарифа II	
		а) пожар по класама опасности:	
		I класа	1.100.000,00
		II класа	1.000.000,00
		III класа	900.000,00
		IV - V класа	500.000,00
		VI - VII класа	400.000,00
		б) остале допунске опасности	380.000,00
		с) допунски ризик земљотреса (по штетном догађају)	100.000,00
		6. Осигурање машина од лома-Тарифа III:	
		- осигурање са премијском стопом до 3‰	420.000,00
		- преко 3‰ до 7‰	340.000,00
		- преко 7‰	300.000,00
		7. Осигурање грађевинских објеката у изградњи -Тарифа VII	950.000,00
		8. Осигурање грађевинских објеката у монтажи -Тарифа VIII	500.000,00
		9. Тарифа IX– шомаж:	
		9.1. пожар по кл. опасности као Тарифа II	
		9.2. лом машина	130.000,00
		9.3. лом код рачунара	170.000,00
		10. Осигурање електронских рачунара	200.000,00
		11. Осигурање филмских предузећа -тарифа XII	120.000,00
2)	ТРАНСПОРТ	1. Каско по пловилу до	160.000,00
		2. Каско ваздухоплова	100.000,00
		3. Домаћи и међународни карго:	
		3.1. Осигурање робе - по превозном средству и по пошлјци до	300.000,00
	КРЕДИТ	3.2. Осигурање ускладиштења у превозу	350.000,00
3)		1. Осигурање извозних кредита по једном дужнику до	320.000,00
		2. Осигурање откупа страних средстава плаћања - по једном откупу чека и сл.	90.000,00
		3. Осигурање потрошачких кредита	50.000,00
4)	Осигурање животиња -Тарифа XIV – по догађају		130.000,00
5)	Осигурање усева и плодова -Тарифа XIII – реосигурање вишка губитка		300.000,00
6)	Каско - по возилу		350.000,00
7)	Одговорност	1. Аутоодговорност - по догађају	200.000,00
		2. Међународна зелена карта осигурања - по догађају	391.166,00
		3. Осиг. одговорности превозиоца за робу примљену на превоз – по једном догађају	250.000,00
		4. Осигурање одговорности – сва осигурања по догађају	350.000,00
8)	Осигурање незгоде по догађају		350.000,00

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Категорије финансијских инструмената

У ВАМ

	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	13,348,315	13,642,586
Потраживања	4,801,958	4,301,992
Краткорочни финансијски пласмани	3,909,736	3,310,669
Готовина и готовински еквиваленти	2,686,327	2,492,236
Потраживања за нефактурисан приход АВР	1,337,717	1,269,675
	26,084,053	25,017,158
Финансијске обавезе		
Обавезе по основу штета	-	-
Обавезе за премију реосигурања и саосиг.	1,079,254	1,090,136
Обавезе према добављачима	1,163,613	1,150,669
	2,242,867	2,240,805

Објелодањивање података у складу са IFRS 7 „Финансијски инструменти: објелодањивања“

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик,
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цијене финансијског инструмента и
- ризик ликвидности.

32.1. Кредитни ризик

Изложеност кредитном ризику посебно се објелодањује за сљедеће категорије финансијских средства, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани,
- краткорочни финансијски пласмани и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Друштва кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања. Ово је прије свега, последица изражене неликвидности у привреди, као и присутне праксе да осигураници обавезе по основу премије осигурања не третирају као приоритетне и сврставају их иза обавеза по основу пореза, зарада и обавеза према банкама и добављачима.

У процесу управљања кредитним ризиком, Друштво управља ризицима који произилазе из уложених средстава у хартије од вриједности којима се тргује и ризиком бонитета осигураника, интерно категорисаних у сегмент великих клијената и осталим ризицима који стоје у вези са наплатом потраживања.

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у сљедећој табели:

		У ВАМ		
		31. децембар 2024.		31. децембар 2023.
Финансијска имовина	Бруто износ	Исправка вриједности	Нето износ	Нето износ
Дугорочни фин. пласмани	13,478,544	130,229	13,348,315	13,642,586
Потраживања	8,832,646	4,030,688	4,801,958	4,301,992
Краткорочни фин. пласмани	4,718,739	809,003	3,909,736	3,310,669
Укупно:	27,029,929	4,969,920	22,060,009	21,255,247

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.1. Кредитни ризик (наставак)

Изложеност кредитном ризику, у погледу потраживања, приказана је и на основу старосне структуре потраживања на дан 31. децембар 2024. године, која је дата у следећој табели:

Старосна структура потраживања	У ВАР
	31. децембар 2024.
Недоспјело	4,041,946
Кашњење од 0-90 дана	574,059
Кашњење од 91-180 дана	210,044
Кашњење од 181-270 дана	123,279
Кашњење преко 271 дана	3,883,318
Укупно	8,832,646
Исправка вриједности потраживања за премију и осталих потраживања	4,030,688
Нето износ потраживања	4,801,958

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности

Девизни ризик

Под девизним ризиком подразумева се вјероватноћа настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Друштва услед промјене вриједности девизних курсева. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексирание страном валутом.

Друштво управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промјена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања, адекватности капитала и захтјева за очувањем ликвидности.

Изложеност Друштва девизном ризику на дан 31. децембар 2024. године је дата у наредној табели:

Девизни ризик 31.12.2024.

	RSD	GBP	CAD	USD	EUR	CHF	SEK	BAM	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани								13,348,315	13,348,315
Потраживања					90,470			4,711,488	4,801,958
Краткорочни финансијски пласмани								3,909,736	3,909,736
Готовински еквиваленти и готовина	832	520	586	743	366,412	342	500	2,316,392	2,686,327
Потраживања за нефактурисан приход				53,916	96,207			1,187,594	1,337,717
Укупно	832	520	586	54,659	553,089	342	500	25,473,525	26,084,053
	RSD	GBP	CAD	USD	EUR	CHF	SEK	BAM	Укупно
Обавезе за премије и штете				80,150	818,506			180,598	1,079,254
Обавезе према добављачима					177,775			985,838	1,163,613
Унапред обрачунати трошкови									0
Укупно	0	0		80,150	996,281		0	1,166,436	2,242,867

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

Нето девизна позиција на дан 31.12.2024.

832 520 586 -25,491 -443,192 342 500 24,307,089 23,841,186

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Изложеност Друштва девизном ризику на дан 31. децембар 2023. године је дата у наредној табели:

Девизни ризик 31.12.2023.

	RSD	GBP	USD	EUR	CHF	BAM	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани						13.642.586	13.642.586
Потраживања				17.767		4.284.255	4.301.992
Краткорочни финансијски пласмани						3.310.669	3.310.669
Готовински еквиваленти и готовина	831	497	197	142.648	106	2.347.957	2.492.236
Потраживања за нефактурисан приход				167.196		1.102.479	1.269.675
Укупно	831	497	197	327.611	106	24.687.916	25.017.158
	RSD	GBP	USD	EUR	CHF	BAM	Укупно
Обавезе за премије и штете			52.858	877.101		160.177	1.090.136
Обавезе према добављачима				191.031		959.638	1.150.669
Унапред обрачунати трошкови							0
Укупно	0	0	52.858	1.068.132	0	1.119.815	2.240.805
Нето девизна позиција на дан 31.12.2023.	831	497	-52.661	-740.521	106	23.568.101	22.776.353

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко дугорочних и краткорочних финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима које су деноминовани у страниј валути.

Каматни ризик

У процесу идентификовања каматног ризика Друштво прати трансакције којима се врши депоновање и улагање краткорочних извора, прије свега техничких резерви у дугорочне облике имовине, као и дугорочних извора у краткорочне облике имовине, константно имајући у фокусу хоризонталну и вертикалну усклађеност активе и пасиве.

Изложеност каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Друштво пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентованим у наредној табели:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	
Дугорочни финансијски пласмани	1,50%-6,70%	државне ХОВ и орочени депозити
Краткорочни финансијски пласмани	1,50%-2,30%	орочени депозити

Друштво прати промјене каматних стопа на финансијском тржишту и у складу са промјенама предузима активности улагања у пласмане који носе мањи каматни ризик.

Како би се умањили ефекти промјенљивости тржишних каматних стопа на зарађивачку позицију портфолија, Друштво је дио средстава у 2024. години инвестирало у државне хартије од

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године
вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)
32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Каматни ризик (наставак)

Ризик промјене цијене финансијског инструмента

Ризик промјене цијене финансијског инструмента је ризик флукуације тржишних цијена власничких и дужничких хартија од вриједности који утиче на промјену њихове фер вриједности. Највећи дио финансијских средстава односи се на државне ХоВ и у нешто мањем проценту на акције правних лица које су подложне ризику промјене цијена.

Књиговодствена вриједност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у сљедећем прегледу:

	КМ	
	31.децембар 2024.	31.децембар 2023.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	684,791	689.807
Потраживања	4,801,958	4.301.992
Краткорочни финансијски пласмани	59,736	60.669
Готовина и готовински еквиваленти	2,686,327	2.492.236
Потраживања за нефактурисан приход	1,337,717	1.269.675
	<u>9,570,529</u>	<u>8.814.379</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	2,254,833	4.268.833
Дугорочни финансијски пласмани	10,408,691	8.683.946
Краткорочни финансијски пласмани	3,850,000	3.250.000
	<u>16,513,524</u>	<u>16.202.779</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочни финансијски пласмани		
Готовина и готовински еквиваленти		
	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>26,084,053</u>	<u>25.017.158</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
Обавезе по основу штета		
Обавезе за премију	1,079,254	1.090.136
Обавезе према добављачима	1,163,613	1.150.669
	<u>2,242,867</u>	<u>2.240.805</u>

Ризик ликвидности

Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспијећа финансијских средстава и обавеза. Одржавање ликвидности Друштва у току 2024. године није било угрожено јер је Друштво константно имало довољно ликвидних средстава.

Сљедеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспијећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће Друштво бити у могућности да наплати потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Доспијећа финансијских средстава

Доспећа финансијских средстава

	31.12.2024				
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносна	6,283,915	528,811	675,558	2,082,245	9,570,529
Фиксна каматна стопа				17,207,794	17,207,794
Варијабилна каматна стопа					0
	<u>6,283,915</u>	<u>528,811</u>	<u>675,558</u>	<u>19,290,039</u>	<u>26,778,323</u>

	31.12.2023				
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносна	5.620.977	458.389	714.862	2.020.151	8.814.379
Фиксна каматна стопа				16.716.042	16.716.042
Варијабилна каматна стопа					0
	<u>5.620.977</u>	<u>458.389</u>	<u>714.862</u>	<u>18.736.193</u>	<u>25.530.421</u>

Доспећа финансијских обавеза

	31.12.2024				
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносне	2,242,867				2,242,867
	<u>2,242,867</u>				<u>2,242,867</u>

	31.12.2023				
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносне	2.240.805				2.240.805
	<u>2.240.805</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.240.805</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

На дан 31. децембар 2024. године најликвиднија имовина Друштва, чија је рочност доспијећа до мјесец дана, износи 6,283,915 BAM, а истовремено краткорочне обавезе које доспевају у року до мјесец дана износе 2,242,867 BAM, што указује да постоји вишак ликвидних средстава у односу на обавезе. Овај вишак ликвидних средстава преносиће се sukcesивно кроз наредне периоде, што указује да су створени услови за континуирано остваривање ликвидности Друштва.

Фер вриједност финансијских инструмената

	31. децембар 2024		31. децембар 2023	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни фин. пласмани	13,348,315	13,348,315	13.642.586	13.642.586
Потраживања	4,801,958	4,801,958	4,301,992	4,301,992
Краткорочни фин. пласмани	3,909,736	3,909,736	3.310.669	3.310.669
Готовина и еквиваленти	2,686,327	2,686,327	2.492.236	2.492.236
Остала потраживања	1,337,717	1,337,717	1.269.675	1.269.675
	<u>26,084,053</u>	<u>26,084,053</u>	<u>25,017,158</u>	<u>25,017,158</u>
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу штета				
Обавезе за премију	1,079,254	1,079,254	1.090.136	1.090.136
Добављачи	1,163,613	1,163,613	1.150.669	1.150.669
	<u>2,242,867</u>	<u>2,242,867</u>	<u>2.240.805</u>	<u>2.240.805</u>

Фер вриједност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмјеравања фер вриједности произлази из котиране тржишне вриједности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмјеравања фер вриједности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вриједности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на примјер, цијена) или индиректно (на примјер, проистекло из цијене).
- Ниво 3 одмјеравања фер вриједности произлази из техника процјењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вриједности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процјене фер вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)
Ризик ликвидности (наставак)

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	у БАН 31.12.2024 Укупно
Финансијска средства				
Дугорочни фин. пласмани	13,348,315			13,348,315
Потраживања		4,801,958		4,801,958
Краткорочни фин. пласмани	3,909,736			3,909,736
Готовина и еквиваленти	2,686,327			2,686,327
Остала потраживања		1,337,717		1,337,717
	<u>19,944,378</u>	<u>6,139,675</u>	<u>0</u>	<u>26,084,053</u>
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу штета				0
Обавезе за премију	1,079,254			1,079,254
Добављачи		1,163,613		1,163,613
	<u>1,079,254</u>	<u>1,163,613</u>	<u>0</u>	<u>2,242,867</u>

Током године није било ставки које би по хијерархији мјера фер вриједности биле рекласификоване из једног нивоа у други.

33. ЗАРАДА/(ГУБИТАК) ПО АКЦИЈИ

	у БАН На дан 31. децембар 2024.	2023.
Нето (губитак)/добитак обрачунског периода	227,005	132,088
Просјечан пондерисан број издатих акција	153,413	153,413
(Губитак)/обична зарада по акцији	<u>1,48</u>	<u>0,86</u>

34. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Друштво није имало догађаја након дана биланса, који би захтијевали додатна објелодањивања или кориговања у приложеним финансијским извјештајима, како се то захтијева према одредбама IAS 10 "Догађаји након дана биланса".

35. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ ЗА ЗАКУПНИНЕ ПОСЛОВНИХ ОБЈЕКТА

Укупан трошак закупнина признат на 31. децембар 2024. године износи 674,494 БАН, док је у 2023. години износио 652,628 БАН.

Преузете обавезе Друштва по основу отказивих уговора о закупу пословних објеката се следеће:

	31. децембар 2024.	у БАН 31. децембар 2023.
До годину дана	128,676	140,439
Дуже од једне године али краће од пет година	254,672	565,929
	<u>383,348</u>	<u>706,068</u>

У свим уговорима наведен је члан којим је регулисан отказни рок и почетак трајања отказног рока.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

36. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер.

Често постоје разлике у мишљењу међу државним и ентитетским министарствима и институцијама у вези са правном интерпретацијом законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата.

У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је 5 година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмиренних обавеза у року од 5 година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

37. СУДСКИ СПОРОВИ

Друштво води одређене судске спорове који се сматрају уобичајеним за ову врсту пословања, укључујући спорове по основу одштетних захтева према различитим полисама осигурања издатим од стране Друштва. Са стањем на дан 31. децембар 2024. године Друштво се јавља као тужена страна у 300 судских спорова и тужилац је у 516 судских спорова.

Друштво води 151 судски спор по основу дужне премије у износу од 1.323.803,82 БАМ. Такође, Друштво води 365 судских спорова по основу наплате регресних потраживања у вриједности од 2.132.647,35 БАМ.

Против Друштва је покренуто 299 судских спорова за накнаду материјалне и нематеријалне штете по свим видовима осигурања у износу од 5.044.893,90 БАМ. Сматрамо да су износи резервација по наведеним споровима на дан 31.12.2024. године довољни и да Друштво неће имати губитака по овом основу преко износа резервисаних средстава.

Против Друштва је покренут и један спор по основу радног односа.

Поред горе наведених спорова, Друштво не води нити један спор гдје се појављује као тужилац.

Судски спорови за накнаду материјалне и нематеријалне штете су резервисани на основу процјене стручних служби Друштва. Остали спорови по садашњим процјенама неће представљати значајније губитке и обавезе у будућем периоду, те су стручне службе и руководство Друштва процијенили да није потребно додатно резервисање по наведеном основу.

38. УСАГЛАШЕНОСТ СА ПРОПИСИМА АГЕНЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Друштво је према Правилнику о улагању средстава друштава за осигурање, а који је прописала Агенција за осигурање Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 117/20, 23/21, 118/22, 1/23, 25/23 и 83/24) на дан 31. децембар 2024. године обезбиједило износ улагања средстава за покриће техничких резерви и минималног гарантног фонда за неживотно осигурање.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2024. године

ГАРАНТНИ ФОНД И БАЗИЧНИ КАПИТАЛ

Базични капитал, обрачунат у складу са Правилником о начину обрачуна капитала и адекватности капитала друштава за осигурања ("Службени гласник РС", број 89/19), на дан 31. децембар 2024 године у износу од 11,513,632 БАМ представља вриједност акцијског капитала увећаног за законске резерве и умањеног за емисиони губитак и вриједност нематеријалних улагања.

Расположиви капитал са стањем на дан 31. децембар 2024. године у износу од 11,113,632 КМ представља базични капитал умањен за неликвидна средства.

На дан 31. децембар 2024. године остварени базични капитал је био већи од минималног гарантног

фонда дефинисаног чланом 52, и 53, Закона о друштвима за осигурање, који за Друштво износи 7,000,000 БАМ, односно Друштво има више базичног капитала за 4,513,632 БАМ.

	УКУПНО 31. децембар 2024.	УКУПНО 31. децембар 2023.
Акцијски капитал	15,341,300	15,341,300
Емисиона премија	(3,796,171)	(3,928,258)
Законске резерве	15,215	15,215
Нематеријална улагања	(46,712)	(67,360)
Базични капитал	11,513,632	11,360,897
Неликвидна средства	(400,000)	(612,065)
Расположиви капитал	11,113,632	10,748,832
Гарантни фонд	7,000,000	7,000,000
Више базичног капитала	4,513,632	4,360,897
Више расположивог капитала	4,113,632	3,748,832

39. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примјењени за прерачун девизних позиција биланса стања у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били следећи:

	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
USD	1,872683	1,769982
CHF	2,072952	2,112127
EUR	1,955830	1,955830